

KARI IFJÚSÁGI PARLAMENTEK Rektori beszámoló

Remények ébredése — Görögország *Köszöntünk, Hamlet-király!*

Wassily Leontief egyetemünk díszdoktora

1981. november 2-án a Ráday utcai kollégium dísztermében ünnepélyes keretek között egyetemünk díszdoktorává avatták Wassily Leontief Nobel-díjas, amerikai közgazdászt. A termet a meghívott vendégek és az érdeklődők népes tábora töltötte be. Miután Csizmadia Ernő rektor megnyitotta az ünnepélyes tanácsulást, és üdvözölte a megjelenteket, Palánki Tibor tudomány rektorhelyettes emelkedett szószólamra, aki ismertette a jelölt tudományos pályafutását, méltatta érdemeit.

Mint ismeretes; Wassily Leontief orosz származású, amerikai közgazdász. A közgazdasági Nobel-díjat 1973-ban kapta „az input-output módszer kidolgozásáért és fontos közgazdasági problémák megoldásában való felhasználásáért.” Tevékenységéhez elemeltörténelmi kiindulópontként Walras általános egyensúlyi modelljét és Marx elméletét vette. Véleménye szerint a gazdasági ciklus elméletének a marxista modell strukturális tagozódásán, a termelési eszközök és fogyasztási cikkek termelésének kölcsönhatásán kell felépülnie. Az input-output analízis segítségével elemelte a termelési ráfordítások és kibocsátások mértékét, és a gazdaság különböző ágazatai között meglévő kölcsönös összefüggéseket. Az

elemzés a matrixalgebra alapuló lineáris egyenletrendszerre épül. Az input-output analízis felhasználható rövid és hosszú távú előrejelzésre. Segítségével kimutatható, hogy egy adott szektor mobilizálása milyen transzformációt eredményez a gazdaságban, hogyan gyűrűznek tovább a változások.

A módszer mind a tőkés, mind pedig a szocialista országok tervezési gyakorlatának szerves részévé vált.

Az életrajz ismertetését követően, dr. Csáki Csaba, az ipar kar dékánja felolvasta a díszdoktor jogait és köteleseit, majd pedig egyetemünk tiszteletbeli professzorává avatta Wassily Leontiefet.

A Nobel-díjas tudós köszönetet mondott a megtiszteltetésért, és beszélt arról, hogy milyen fontos összetartó ereje van a tudománynak az emberiség jövője szempontjából. Kifejtette, hogy szerinte a tudomány funkciója, hogy híd-ként szolgáljon a különböző földrészek, népek, a különböző társadalmi rendszerű országok között.

Bár Leontief professzor számos nagy hírű egyetem díszdoktora már, tőlünk is azzal az ígérettel búcsúzott, hogy igyekszik majd egyetemünk hírnevét hű és hasznos díszdoktoraként világszerte öregbíteni.

—ok

Október forradalmi évfordulóján

Kitüntetések az aulában

Életünk — magától értetődően — hétköznapi egymásutánjából áll, olyan napokból, amikor ki-ki végzi saját munkáját: tanul, tanít, kutató vagy ügyeket intéz. A hétköznapiak közé néha-néha egy-egy ünnep is ékelődik: ilyenkor rövid időre félretesszük megszokott tevékenységünket, s összegyűlünk itt az aulában, hogy közösen gondolkodjunk el az ünnep tartalmán. Most, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulóján is így tesszük.

Ezekkel a szavakkal kezdte meg beszédét Liener Péter, a tudományos szocializmus tanszék adjunktusa, a magyar és szovjet Himnusz elhangzása után. Köszöntötte a megjelent hallgatókat, oktatókat, dolgozókat, a meghívott vendégeket: Igor Szevasztyanovot, a Szovjetunió nagykövetségének attaséját, Valerij Proszkurjakovot, a Moszkvai Statisztikai Egyetem rektorhelyettesét, Angelika Füllét, a berlini Bruno Leuschner Közgazdasági Főiskola tanársegédét, Varga J. László elvtársat, az MSZMP IX. kerületi Bizottság titkárát, Szandner István elvtársat, a KISZ Központi Bizottság osztályvezetőjét, majd folytatta:

„Október forradalmi évfordulóján olyan eseményt ünnepelünk, amelynek korszakzáró és korszaknyitó jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a legújabb kornak, vagy — ünnepélyeskor megengedhető pátozszal — egy új időszámításnak

kezdeté lett az a tíz nap, mely megrengette a világot...”
„Lenin” már október napjában figyelmeztetett, hogy a szocialista forradalom sem old meg azonnal minden egyenlőtlenséget, csak egyet: az az embernek ember általi kiszákmányolását. De ezzel a világtörténelmileg példátlan

alakulását. Ezzel, s az ellenforradalom leverésével új szakasz kezdődött népünk életében, olyan negyedszázad, amelyre joggal lehetünk büszkék: ehhez hasonló fejlődésre, ilyen eredményekre két és fél évtized alatt — nem találunk több példát történelmünkben.”

Az ünnepség résztvevői Fotó Kerpics

„csak”-kal éppen azt az egyenlőtlenséget szüntette meg, amely minden más igazságtalanságnak forrása és táptalaja. Ezzel a „csak”-kal adott többet és más október az emberiségnek, mint az előtte való forradalmak.”

Az évforduló alkalmából Liener Péter a magyar valóság közelmúltjáról is szólt. „25 éve annak, hogy 1956. november 4-én hajnalban Kádár János a szolnoki rádió hullámhosszán bejelentette a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány meg-

Majd beszédében a párt vezető szerepének és tömegkapcsolatának alakulásáról szólt. „A »vezető szerepe« olyan politikai fogalom, melynek két oldala van. Egyrészt azt tartalmazza, hogy az osztályharcban, a forradalmi küzdelemben, az új társadalom építésében vezető erőre van szükség, politikai vezetésre, amely az élet minden területén irányítja a munkát. Másrészt nyilvánvaló — és ezt napjaink bizonyos eseményei, tapasztalatai is megerősítik —, hogy a »vezető szerep«, a vezetés csak akkor valósul-

hat meg, e szónak csak akkor van valóság tartalma, ha a vezető mögött felsorakoznak azok, akiket vezet... Pártunk negyedszázados politikája kiállta a próbát. A tömegek követik, bizalom övezi. Azonban e vezető szerep — és ezt nyomtatékosan hangsúlyozzuk! — nem egyszer és mindenkorra szóló, örökre megszerzett jog! A tömegek bizalmáért nap mint nap, újra és újra meg kell küzdeni! Az MSZMP-nek a konszolidáció periódusában nehéz harccal kellett kivívnia ezt a bizalmat —, de megtartania sem könnyebb, legfeljebb jellegében némileg más feladat.”

Egyetemünkről elmondotta, hogy jelentős változások előtt áll. Nemcsak az oktatás terén, hanem formájában is, hiszen remélhetőleg a rekonstrukció nagymértékben előre fog haladni.

Mikrokörnyezetünk után áttért nagyobb világunk elemzésére.

„Ha nem is tekintünk vissza tovább, csak egy esztendő távolába, akkor is felmérhető, hogy a nemzetközi helyzet nagymértékben romlott, a feszültségek tovább éleződtek. Ez mindenekelőtt a döntő tényezőben, a szovjet-amerikai kapcsolatok — az utóbbi hibájából történő — nagymérvű romlásában és az esztelen fegyverkezési hajszá fokozódásában nyilvánul meg... A komoly veszélyek ellenére megvan a lehetőség a világ-háború elkerülésére, az emberiség békejének megőrzésére. Mindezt arra alapozhatjuk, hogy bár a nemzetközi viszonyok kedvezőtlenül alá-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Az ösztöndíjvitához

100 forinttal kevesebb az egy főre jutó jövedelem az ő családjában, mint 3000 forint. Például 800 Ft/fő=22 pont, 2100 Ft/fő=9 pont. 3000 Ft/fő felett senki nem kap pontot.

II. TANULMÁNYI PONTOK

elosztása a táblázat szerint.

III. CSOPORTPONTOK.

Miután a szociális és tanulmányi kategóriákban a hallgatók pontszámait tisztázták, kiszámítandó, hogy az egyetemi szociális és ösztöndíjke-

retből mekkora összeg marad még az pontokra bontva szétosztani a csoportok között, a csoportokban levő ösztöndíjban részesülők arányában. Az egyes csoportok az így megkapott összpontszámot szétosztják a csoport tagjai között a következő szempontok szerint:

- egy fő 0-tól 25-ig pontozható;
- a hallgató szociális helyzete mennyiben felel meg a már kapott pontszámoknak;
- a hallgató lakáskörülményei (esetleg albérlések kap-

janak eleve plusz pontszámokat);

— a hallgató megítélése a csoport munkájában való részvétel alapján;

— TDK-munka és tanulmányi verseny;

— közösségi munka.

A pontszám elosztására a csoport KISZ-vezetősége tesz javaslatot, amelyet a csoport tagjai megvitatnak, majd szavazással fogadják el a végleges pontszámokat. Aki nem ért el a tanulmányi és szociális kategóriákból 10 pontot, az nem kaphat a csoporttól pontot, és egyáltalán nem is kaphat ösztöndíjat.

Végezetül egy példa:

Egy főre jutó kereset	1700 forint	13 pont
Átlag 3,9		18 pont
Csoportpontszám		10 pont
Összesen:		41 pont

Ezek lennének az általam gondolt keretek, amit javaslok megvitatni az egyetemi diákszövetségnek.

Horváth László

Két KISZ-bizottsági ülés

Egyetemi IP-re készülve

AZ ELMÚLT KÉT HÉT-BEN a KISZ-bizottság kétszer ülésezett. A két ülésről egy cikk keretében tudósítunk, és csak a fontosabb kérdésekről írunk részletesen.

Október 30-án számolt be az oktatás és a szociális munkabizottság képviselője. Forrai István, az oktatási mbenedigi munkájának alapján javasolta a KISZ-bizottságnak, hogy képviselje azokat a hallgatói véleményeket, amelyek a diákság fórumain legtöbbször elhangzanak.

Nevezetesen: 1. Az óraszámot radikálisan csökkenteni kell. Ez lehetővé teszi az elmélyültebb tanulást. A vizsgarendszer ezzel egyidejű, s

megfelelő reformjával elérhető, hogy a vizsgákon a követelményeket emelni lehet. 2. A szakosodásra később és kisebb mértékben van szükség. Az általános képzés legyen megalapozottabb. A gazdaság fejlődésével egyre inkább a konvertálható szaktudással rendelkező szakemberekre van szükség. Az egyetem ennek a követelménynek akkor tud eleget tenni, ha olyan közgazdászokat képez, ahol a szakosodást egy-két szabadon választott tárgy jelenti. 3. A fenti változások szükségessé teszik, hogy a tananyagok, tantárgyak felvétele rugalmasabb legyen. Ne kössék mindegyiket szigo-

rúan meghatározott félévekhez. Inkább a vizsgák letételének határidejét kell meg szabni. Ezzel a módszerrel a halasztások és ismétlések egy részének is elejét lehet venni.

Adám László megköszönte a beszámolót, amit az írásos anyaggal együtt fel fog használni az IP-re készülő koreferátumhoz. Javasolta, hogy az mb a jövőben vegye fel a kapcsolatot az oktatási kérdésekkel foglalkozó állami szervekkel.

A SZOCIÁLIS MUNKABIZOTSÁG munkájáról Kiss Gábor számolt be. Írásban adta be a munkabizottság véleményét az ösztöndíj-elosztás-

ról (ami megegyezik a Közgazdász előző számában megjelent e témájú cikkével), valamint egy másik javaslatot a szociális támogatás és az ösztöndíj pontozásos rendszer alapján történő elosztásáról. Szóbeli beszámolójában javasolta, hogy az albérlési segítyt, bármely kategóriába tartozó hallgató kaphasson, de más módon is lehessen helyzetükön javítani. Az mb az ösztöndíjvíta után szeretné összefoglalni annak tapasztalatait. Szilvási György szerint hiányzik a javaslatból, hogy a munkabizottság milyen elvek szerint kívánja az ösztöndíjat elosztani.

A beszámoló után Szilvási György ismertette a hallgatói véleményezés új számítógépes rendszerének tervét. Ehhez a kérdőív és a programok is el-

(Folytatás a 7. oldalon.)

Az AIESEC Magyarországra figyel

Az AIESEC magyar, helyi bizottsági fennállásuk óta ezekben a napokban állnak a legkomolyabb erőpróba előtt. 1980 őszén Pármában, az AIESEC Európai Helyi Bizottságainak Találkozásán elhatározták, hogy a következő évi ELCM-et Budapestben tartják meg. A kemény választási csatában tehát Budapest bizonyult meggyőzőbbnek, pedig a fő ellenfél Nyugat-Berlin volt.

Mi is az ELCM? Az AIESEC minden tagországában az egyetemeken helyi bizottságokat állít fel, melyek együttesen az Európai Régiót képezik. A Régió évente egyszer ül össze, amikor is a szervezeti élet legfontosabb aktuális kérdéseit tárgyalják meg. Bemutatják eredményeiket, közösen megbeszélik a gondokat, választásokat tartanak, ismerkednek a fogadó ország adottságaival és a helyi AIESEC tevékenységével. Megkísérelték továbbá azt, hogy jól érezzék magukat.

A budapesti ELCM — amely november 14-től 21-ig tart — szerve-

zése hónapokkal ezelőtt kezdődött, és az utóbbi hetekben gyorsult fel. A problémák nem lekicsinyelhetők: az idei ELCM minden rekordot felülmúl: eddig nyolcvan helyi bizottság képviselteti magát, és a résztvevők száma meghaladja a 230-at.

Az idei ELCM nemcsak szervezeti kérdéseket, hanem szakmai programokat is kínál: a magyar gazdaság legújabb tendenciáiról Gadó Ottó, a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatokról Palánki Tibor, a kooperációról László Tamás (KKM) tart előadást, az intercoop Rt-i Obláth György, a Középeurópai Nemzetközi Bankot Komár Lajos mutatja be.

A megfáradt tanácskozókba skandináv, holland, német és magyar estek próbálnak majd újabb energiát önteni.

Bár az események nem zárókérdők a szervezők mégis arra kérjük az érdeklődőket, hogy a választásról szívesen jöjjenek Ágoston Attilánál, (IV. évf., nk-1 szak) időben jelezzék.

Fiatal oktatók

A fiatal oktatók ifjúsági parlamentjére október 28-án került sor a tanácsteremben, amely végül is nem bizonyult szűknek. Az eseményen mintegy 30 fiatal mellett az egyetem vezetése (dékánok, rektorhelyettesek) is jelen volt.

Szuhas Miklós rektorhelyettes tartotta a beszámolót, melyben az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásáról, az egyetem vezetésének a fiatal oktatók érdekében tett lépéseiről esett szó. A hozzászólások azt mutatták: ennek a rétegnek nagyon komoly problémái vannak, melyeknek egy részét oldhatja meg az egyetem vezetése; a többiben támogatást várnak.

Némethi Gábor hozzászólásában csak jelzészerűen vetette fel a legáltalánosabb kérdéseket: a lakáskérdést, a bölcsődei, óvodai gondok megoldatlanságát, a fiatalok menedzselésének tanszékénként eltérő színvonalát a jelenlegi gyakorlati rendszer megváltoztatásának sürgős szükségességét. Javasolta, hogy az oktatási színvonal növelése érdekében — legalább az új, fiatal — oktatók részüljenek pedagógiai képzésben. Kiemelt problémaként említette a szakmai előrehaladás szempontjából igen fontos tanulmányi utak rendkívüli szükségességét. (A hallgatók az AIESEC révén összehasonlíthatatlanul többet utazhatnak!) Végül, kérte az állami hiányáról beszélt. Az intellektuális kontinuitás, a külföldi tapasztalatszerzés, a megfelelő információ hiánya lemaradáshoz vezet, s ennek az elkerülése nemcsak a fiatal oktatóknak alapvető érdeke.

Janszó János szerint a jelenlegi jövedelmi helyzet, az egyetem presztízset is rontja. Javasolta, a vállalkozó nyelvtanárak részére legyen valamiféle közgazdasági képzés.

Kazár Péter a hivatás gyakorlásához szükséges feltételek hiányáról beszélt. Az intellektuális kontinuitás, a külföldi tapasztalatszerzés, a megfelelő információ hiánya lemaradáshoz vezet, s ennek az elkerülése nemcsak a fiatal oktatóknak alapvető érdeke.

Szuhas Miklós rektorhelyettes nem ringatta illúziókba a fiatalokat. Az állami vezetés nevében megígérte ugyan, hogy a felmerült problémák mindegyikében megteszik a tőlük telhetőt, de — és ezt elismerte — az nem lesz elegendő a megnyugtató megoldásra.

Csizmadia Ernő rektor azt tette hozzá, hogy a lényegi problémákat — felhasználva minden lehetséges fórumot, így a felsőbb szintű ifjúsági parlamenteket is — érintéssel kell a politikai vezetéssel. Végezetül sor került a fiatal oktatók egyetemi parlamenti küldötteinak megválasztására.

Általános kar

a fiatalokat hátrányos helyzetbe hozza.

Basolla Péter konkrét példán mutatta be a lakásépítés nehézségeit.

Sipos Zoltán is operatívabb, rugalmasabb ügyintézését igényelt e területen — egyetemen belül is. Beszélt ezen kívül a szakmai továbbfejlesztéshez elengedhetetlen szervezeti segítség szükségességéről, s a külföldi utak hiánya miatti szakmai lemaradás veszélyéről. Felhívta a figyelmet arra a társadalmi aránytalanságra, amely az egyetemen tudományos munkát folytató, s bizonyos nem kvalifikált munkakörben dolgozó fizetése közötti különbségben nyilvánul meg.

Veres Pál ehhez kapcsolódva hangsúlyozta, hogy a mellékjuttatások hajszolása morálisan és többnyire szakmailag is romboló hatású — de többnyire elkerülhetetlen.

Bikics Antónia a nyelvtanárak belső többletóra-vállalását kérte, s a fiatal nyelvtanárak érdekében is szorgalmazta az egyetemen nemzetközi kapcsolatoknak fejlesztését.

Tarján Dániel a gyakorlati kérdést boncolgatva a fiatal oktatói gárda csökkenésének veszélyeire figyelmeztetett és szövegét, a rendkívül alacsony gyakorlati fizetések kontraszelektív hatását is. Kérte az egyetem vezetését, hogy ne feledkezzen meg azokról sem, akik minőségi lakáscserét szeretnének.

Janszó János szerint a jelenlegi jövedelmi helyzet, az egyetem presztízset is rontja. Javasolta, a vállalkozó nyelvtanárak részére legyen valamiféle közgazdasági képzés.

Kazár Péter a hivatás gyakorlásához szükséges feltételek hiányáról beszélt. Az intellektuális kontinuitás, a külföldi tapasztalatszerzés, a megfelelő információ hiánya lemaradáshoz vezet, s ennek az elkerülése nemcsak a fiatal oktatóknak alapvető érdeke.

Szuhas Miklós rektorhelyettes nem ringatta illúziókba a fiatalokat. Az állami vezetés nevében megígérte ugyan, hogy a felmerült problémák mindegyikében megteszik a tőlük telhetőt, de — és ezt elismerte — az nem lesz elegendő a megnyugtató megoldásra.

Csizmadia Ernő rektor azt tette hozzá, hogy a lényegi problémákat — felhasználva minden lehetséges fórumot, így a felsőbb szintű ifjúsági parlamenteket is — érintéssel kell a politikai vezetéssel. Végezetül sor került a fiatal oktatók egyetemi parlamenti küldötteinak megválasztására.

Valamivel több mint az egyharmada telt meg a III. előadónak az általános kari diákkonferencia nyitásával. A tanár-diák megoszlás hozzávetőleg fele-fele arányú volt — közös jellemzőjük, hogy valamennyien a terem hátsó felében helyezkedtek el, az első nyolc-tíz sor nagyobb zh-kra emlékeztető módon üresen maradt. Az elnökség tagjai: Szuhas Miklós rektorhelyettes, Szarvas László egyetemi párttitkár, Páli Lászlóné ált. kari dékán, Paizs János kari pártvezető titkára, valamint Székely István V. évf. tervgazdós hallgató, a parlament vezetője volt.

Paizs János bevezető szavai után a dékán beszámolójában először is röviden áttekintette az elmúlt periódus mérlegét. Mindenekelőtt leszögezte, hogy az időszak egészére az 1976-os oktatási reform volt a meghatározó. Ennek legfontosabb elemei az ágazati képzés funkcionális irányban történő továbbfejlesztése: a komplexebb képzés, az alternatív oktatási forma bővítése; az idegen nyelvek oktatásának (jóllehet, még korántsem elégséges, de

viszonylagos) szélesítése; 70 könyv, jegyzet és szöveggyűjtemény új, vagy átdolgozott kiadása.

A szakmai gyakorlatok esetében lényeges változtatást jelentett és különösen a jövőben jelenteni fog a gyakorlat céljának tisztázása, annak rögzítése, hogy a gyakorlat idején a szak profiljának megfelelő munkával ismerkedjenek (ha lehet gyakorolják is azt) a hallgatók, mindezt ugyancsak lehetőség szerint, kapcsolva a leendő diplomamunka témájához.

A tanulmányi eredmények terén úgy tűnik, differenciálódott a hallgatók: kisszámú kiugró teljesítmény és viszonylag nagy tömegű „egszimus” jellemző a kar tanulmányi arculatára. Különösen vonatkozik ez az alsóbb évfolyamokra.

Az intézményi demokrácia kérdését vizsgálva a dékán kiemelte az aktív hallgatói együttműködés fontosságát, ugyanakkor elismerte, hogy egy sor lehetőség még kihasználatlan és nem kizárt, hogy ebben a formák is hibásak. Elsősorban a tanszéki képviselői rendszer az, amely meglehetősen formálissá vált, esetenként egyáltalán nem funkcionál.

A következő periódus feladatai kapcsán mint „folyamatos feladatot” említette a tantárgyprogramok és tan-

anyagok korszerűsítését; az előadások és szemináriumok tartalmi és formai erősítését; a szakmai gyakorlatok további javítását; az oktatástechnikai eszközök nagyobb felhasználását; a minisztériumi vizsgálatokkal összhangban a marxista tárgyak képzésének az értékelését; a tanárképzés továbbfejlesztését; a tervgazdasági szakképzés legutóbbi koncepciójának fokozatos érvényesítését; a nyelvtanítás helyzetének folyamatos felülvizsgálatát; a kollégiumi nevelőmunka javítását.

A dékáni beszámolót a KISZ részéről két korreferátum is követte.

Márton János (IV. évf. pénzügy) többek között mint az előző diákkonferencia szemtanúja is sorolt el néhány oktatással és szociális kérdéssel kapcsolatos észrevételt, problémát.

Tanárszakszon megjegyezte, hogy a pg állandó elégedetlenség forrása a hallgatók körében, és többek között ismételt igényként merült fel a megajánlott jegy gyakorlata. Pénzügy szakszon problémát okoz a szak nagy létszáma. Vagy bontsák három csoportra a szakot, vagy vegyenek fel kevesebb hallgatót. A tananyag kapcsán felhívta a figyelmet a köt. irodalmak hozzáférhetőségének problémájára.

A továbbiakban ismertette a szociális munkabizottság javaslatát az ösztöndíjak elosztásának alternatíváiról. A javasolt első variáció szerint a tanulmányi ösztöndíjakból mindenki csak az alsó határt kapja meg, és a fennmaradó összegeket csoportosítják át a szociális keret számára. A második variáció szintén csak az alsó határt fizetné ki, a plusz összegeket pedig azok között osztaná el, akik az előző évhez képest javítottak. A harmadik variáció lényege, hogy minden ösztöndíj egységesen 900 forint legyen, ehhez viszont csak pályázat útján, egyéb szempontokat is figyelembe véve lehessen hozzájutni. További javaslat, hogy az ösztöndíjalap plusz 30 százalékos emelése ne egységesen oszolja meg, hanem viszonylag kisebb hányad (pl. 25 százalék) jusson a 3,5–4,0 közötti átlagra, 30 százalék a 4,0–4,5 közé, és 35 százalék a 4,5–5,0 eredményekre.

A rendkívüli szociális segítség ne csak évente egyszer, kampányszerűen kiosztott összeg legyen, hanem annak jelentős hányada folyamatosan álljon rendelkezésre, mint adott esetben bármikor hozzáférhető forrás a ténylegesen megszorultaknak.

Ferenczi Gábor (III. évf. terv. gazd.) a hallgatói képviselői rendszer reformjára tett javaslatot. Ki-

Ipar kar

Az ipari kar ifjúsági parlamentjére október 29-én került sor. A vendégek és a megjelentek üdvözlése, valamint a parlament jogkörének ismertetése után

Csáki Csaba fűzött kiegészítést az írásos beszámolóhoz. Fő témaként a hallgatók érdekképviseletéről, az oktatási reform kérdéseiről és a kar sajátosságairól beszélt.

Ezután a hozzászólások következtek. Az elsők között kért szót

Kovács Ferenc, a nyelvi intézet igazgatója. Elmondta, hogy a tanszéki képviselet a nyelvi intézetben egyáltalán nem működik, pedig nagy szükség volna rá, és a problémák megoldása érdekében a legközelebbi jövőben ismét mozgásba kellene hozni. Beszélt a fakultatív nyelvtanítás problémáiról és a nagy létszámú nyelvi csoportok nehézségeiről. Támogatta és

magvalósíthatónak tartotta azt a javaslatot, hogy a közlekedési szak legyen nyelvigényes, és hogy a nyelvi csoportok létszámát 15 főben maximálják.

Kis Gábor, a szociális munkabizottság felőle ismertette javaslatukat az ösztöndíjak elosztására és kérte a jelenlevőket, hogy véleményükkel segítsék egy jó koncepció kidolgozását.

Csanádi Péter, az iparszak titkára a KISZ egyik legfontosabb politikai tevékenységéről, az érdekképviseletről beszélt. Ismertetett egy javaslatot a hallgatói képviseleti értekezlet létrehozására. E terület havi rendszeres ülésének fő funkciója a képviselők beszámoltatása, a felmerülő problémák megbeszélése és a következő hónap tennivalóinak kijelölése volna. A testület összetételének, működésének pontos tervét írásban bocsátják majd a nyilvánosság és az egyetemi diákkonferencia rendelkezésére.

Csanádi Péter ezután azt hangsúlyozta, hogy a 150 millió forintos ösztöndíjmelést

a jelenlegi átlagdíjazó rendszer megszüntetésére, a jó teljesítmények bősége elismerésére kell fordítani. Szükségnek tartotta a társadalmi ösztöndíjak emelését is, a tanulmányi eredményhez kötötten. Az egyetemi szellem hiányát, a jó hagyományok — KEN, Polvax, trikoló, jelvény — megszűnését kifogásolta ezután az ipar szak KISZ-titkára és ezek felélesztését szorgalmazta.

Horváth László (II. évf. ipar szak) új javaslatot adott elő az ösztöndíj-rendszer módosítására. Elképzeléseit lapunk részletesen ismerteti.

Nagy Zoltán (IV. évf. hallgató) a gondok egész sorára tért ki. Az oktatási reformból hiányolta a világos koncepciót, felemlíttette a tananyagátfeledéseket, a tanszéknek túlzott szakmai zárkózottságát. Javasolta, hogy szakmai továbbképzés keretében az oktatók és a tanszék-ek ismerkedjenek meg egymás kutatói és oktatási tevékenységével. A tananyagokat sokkal tervszerűbben kellene

írni — vélte. A jelenlegi rossz gyakorlat az, hogy az oktató könyvet ír, mert az nagyobb szakmai siker; a könyv kötelező irodalom lesz, majd jegyzet hiány jegyzetként funkcionál. Kritikát mondott az órarendről is: a nyelvórák más órákkal ütköznek, két tanóra között menetrendszerűen lyukas órák szabdalják a napot. Javasolta, hogy a jövőben kari szervezésű legyen a szüret.

Egy újabb hozzászóló **Gellen Attila** (III. ip.) javasolta, hogy a szaktanszék-ek ismeretesen munkaköri leírások, és szervezetenként találkozzon végzősök és végzetek között, hogy a diákok tájékozódhasson, mi vár rá. Válaszul a szervezés tanszék egyik oktatója emlékeztetett arra, hogy az erre a célra létrehozandó iparklub a hallgatók érdeklődésének hiányában mindig befulladt, az ipargazdaságtan és a szervezés tanszék „hiába tette ki a lélkét”.

Virág László (IV. évf. ipar), a döntési jatkot bírálta. A játék szabályai a magyar gazdasági élet-

Október forradalmi évfordulóján

(Folytatás az 1. oldalról.)

kulnak, a nemzetközi erőviszonyokban nem következett be változás... A másik neurálgikus pont: **Lenyegország... Mélyszéles nyugtalansággal tölt el bennünket, hogy a szélsőséges erők mind nyilvánvalóan lépnek fel a szocialista társadalom gazdasági és politikai alapjai ellen, és a hatalomszerzésre törnek. Bizonyítja ezt a Szolidaritás kongresszusának légköre, a fokozódó kommunista és szovjetellenes megnyilvánulások sorozata, az úgynevezett „figyelmeztető” sztrájkok, amelyek azonban csak egyre figyelmeztetnek, de arra nagyon határozottan: megálljt kell parancsolni a rombolásnak, az anarchiának, a féktelen indulatoknak. Ma minden becsületes lengyel embernek, minden igaz hazafinak csak egy célja lehet: a szocializmus vívmányainak megvédése, az ellenforradalom útjának eltorlaszolása.”**

Végül ezzel zárta beszédét: „A tények makacs dolgok — a kép mai valóságunkat mutatja, talán túlságosan kontrasztosra sikerült: élesek rajta a fények, s az árnyékok tán még élesebbek; merre elválnak a színek — de ez nemcsak a fotós hibája... Ünnepeink szánt meditációnak elején azt mondtam, 1917 október korszakot zárt és korszakot nyitott — hát ilyen kor nyitánya lett, amelyben a szemben állók táborai mere-

ven elkülönülnek egymástól, s mégis, e kemény kor kényszerít majd a szemben állókat az egyetlen lehetséges és értelmes tette: a párbeszédre. Minket pedig, e világ és valóság mikrotényezőit szigorú korunk arra serkent, hogy ünnepekkal ritkán megszakított mindennapjaink dolgát gondolkodva, szorgalommal és értelmes lelkesedéssel tegyük.”

Az ünnepély következő részében kitüntetések átadására került sor. Kiváló

Gulácsi Gábor átveszi a kitüntetést

munkájáért **Liener Péter** vette át kitüntetését, a **Munka Érdemrend arany fokozatát** kapta **Fekete Ferenc**, a politikai gazdaságtan tanszék egyetemi tanára, kitüntetését kapott még **Marosi Zsuzsa**, az orosz tanszék oktatója.

Dr. Sándor Péter, a tudományos szocializmus

Sándor Péter kiváló ifjúsági vezető lett

tanszék tanársegéde a **Kiváló Ifjúsági Vezető** címet kapta. **KISZ-munkájáért** jutalmazták meg **Molnár Gabriellát**, a **Közgazdasz munkatársát** (aranykoszorús KISZ-jel-

Molnár Gabriella a **KÖZGAZDÁSZ** aranykoszorúsa

vény) és **Gulácsi Gábor**ot, végzett pénzügyes hallgatót. **SZOT-kitüntetésben** részesült **dr. Kreskai Ferenc**, a nemzetközi tanszék vezetője, **Nagy Lajosné**, a könyvtár dolgozója és **Páli László**, a Nyelvi Intézet adjunktusa.

Ezután az egyetem kulturális csoportjainak műsora következett, amelyben a kórus négy dalt, a néptánc-csoport négy táncot adott elő. Az ünnepély az Internacionálé hangjaival zárult.

Bernát Bea

Kereskedelmi kar

Ha a — sokak által „házi dühöngőnek” titulált — ifjúsági parlamentek szereposztása az, hogy a diák kérdez, a tanár válaszol, akkor bizony a kereskedelmi kar ez évi parlamentjén akár fel is cserélődhetek volna a szerepek. Majdhogynem több tanár volt jelen, mint diák.

Fél ház volt az I. előadóteremben, amikor az elnöklő

B. Kiss Tamás, a KISZ-bizottság agit-prop. titkára megnyitotta a parlamentet. Az elnökségben ült **Palánkai Tibor** rektorhelyettes, **Kollarik Amália** dékán, **Mádi Csaba**, a kereskedelmi kar pártalapszervezetének titkára és a szaktitkárok: **Breskai Éva** (nemzetközi), **Balogh László** (külgazd.) és **Lux Walter** (áruforgalmi).

Bevezetésként **Kollarik Amália** összegezte a legutóbbi 1978-as parlament óta eltelt időszak kari eseményeit.

Az oktatás korszerűsítésével kapcsolatban megjegyezte, hogy az elmúlt három évben a fő feladat az új tananyagok kidolgozása volt. Ennek ellenére néhány tárgy oktatása még mindig nem támaszkodhat egységes tananyagra. Kezdeti lépéseket tettek az ismeretanyagok egymásra épülése, az átfedések csökkentése, a képzésnek az igényekhez való fokozott illeszkedésének kialakítása érdekében. A korábbi

reform talán leglényegesebb eleme az alternáció kiszélesítése, az oktatási blokkok bevezetése volt.

A szakmai gyakorlatokról szólva megemlítette, hogy keresik azokat a fővárosi vállalatokat, amelyek a szorgalmi időszak alatt folyamatosan a szak jellegének megfelelő közgazdasági munkával foglalkoztatnák a hallgatókat. Közlük azokat, akik szorgalmi időszakban havi 45–50 órát dolgoznak, mentesítenék az első kötelező gyakorlat alól.

Az oktatás hatékonyságának javítása folyamatos feladat. Feltétele a fegyvelm javítása, Szükséges a tehetséges, önzetlenül dolgozni akaró hallgatók tanszéki kutatásba való bekapcsolása. Foglalkozni kell a végzettségnek megfelelő elhelyezkedés lehetőségeinek kérdésével is.

Elmondta, hogy a kar oktatói kollektívája kész a demokráciára erősítésére, partnerként fogadják a hallgatókat. Az együttműködés egyik színtere a kari tanács. A hallgatók értékes tagjai a tanácsnak, észrevételeik megfontoltak, jószándékúak és kritikusak. Nincs akadálya annak, hogy részvételüket a kari tanácsban kiszélesítsék, méghozzá szavazati joggal, a szakvezető-ségek titkáraival.

Elengedhetetlen a hallgatói érdekképviselet tartalmának átgondolása is. A szüretnél minden évben voltak szervezési nehézségek. A jövőben a kar keres tábortáborhelyet, megköti a szerződést és a kar lesz felelős annak betartásáért is.

Kollarik Amália beszámolóját követően

Indulási alapként leszögezte, hogy az előzetes felmérések azt mutatják, a jelenlegi rendszer nem működik, és ennek oka egyrészt az, hogy nagy a távolság az érdekek felmérése és az érintett illetékesek között, másrészt nem biztosított az egyéni és csoport-érdekek tényleges érvényesülése. Az általa vázolt új rendszerben minden csoportnak lenne külön képviselője, felruházva mindazokkal a jogokkal, amelyek eddig a tanszéki képviselőket illette és garantált lenne bármely szintű meghallgatásuk. Az egyetemi tanács és kari tanács diákképviselői felelősek lennének a csoportképviselek tájékoztatásáért, és a véleményük képviseléséért, amennyiben azt kérnék. Egyik testület sem rendelkezne ülésrivel, viszont bármikor összehívható lennének, mégpedig mind alsóbb, mind felsőbb kezdeményezésre.

A dékáni beszámoló és a két referátum után megkezdődött az első napirendi pont, a hallgatói képviseleti rendszer vitája.

Bihari Péter
tanárság egy „három pilléren nyugvó” modellt vázolt fel, megoldási javaslatként. Ebben az első szinten (az első pillér) a csoportmegbízottak, illetve a belőlük alakuló csoportmegbízottak tanácsa jelentené. A csoportmegbízotta-

kat értelemszerűen a csoport tagjai választanák (a dékán vétőjoggal élhet) és elsősorban csoport- és egyéni érdekek képviselői lennének el. A csoportmegbízottak tanácsa konzultatív testület, amely többek között javaslatot tehet a rendszer második szintjének, az érdekvédelmi irodának. Ez utóbbinak 9 tagja lenne, 8-at a csoportmegbízottak javaslatára a KISZ-bizottság nevezne ki, a 9. a KISZ-bizottság érdekvédelmi felelőse. Az érdekvédelmi iroda rendelkezne valamennyi érdekvédelmi jogosítvánnyal. Rendszeresen ülésezne, ezeken oktatók is részt vehetnének. Tanszéki érdekeket az iroda valamelyik tagja mindig részt vehet. Folyamatosan tájékoztatná a csoportmegbízottakat és ezen túlmenően is gondoskodik az érdekvédelmi munka nyilvánosságáról. A rendszer harmadik pillérét alkotják az egyetemi tanács diákképviselői, (akik: az érdekvédelmi iroda vezetője, a KISZ-bizottság titkára, és 9 választott tag).

A következő hozzászóló, **Tick László** óva intett attól, hogy túlfeltételezzük az intézményi rendszer szerepét. „Az intézményrendszer megváltoztatása már megoldás?” — kérdezte. Nem esünk esetleg abba a hibába, hogy most kampányszerűen

felállítunk egy új rendszert — aztán ugyanígy magára hagyjuk?!

A további hozzászólásokat gyakorlatilag e két vélemény valamelyike jellemezte, ahogy **Székely István** az első napirendi pont összefoglalásakor megállapította: „a vita leginkább arról folyt, hogy a jelenlegi problémák a rendszerből magából, vagy más okokból fakadnak-e? A hozzászólásokból úgy tűnik, hogy változtatásra szükség van, annak mikéntjéről azonban további vizsgálatra szorul.”

Különösen sok hozzászólást váltott ki a szociális kérdésekkel foglalkozó napirend. A vélemények végkicsengése — ahogyan azt Székely István megjegyezte — szinte minden esetben elutasító volt a szociális munkabizottság három variációját illetően. Több hozzászóló is követelte viszont az ösztöndíjak elosztásánál a szubjektív elemek minimálisítását.

Türeli Sándor (IV. pénzügy) kifejtette, hogy olyan javadalmazási rendszerre volna szükség, amely mellett ténylegesen is a társadalom felinót tagjaiként élhetnek az egyetemisták, azaz, ami biztosítaná a megélhetésüket. Ennek kapcsán megjegyezte, hogy esetleg megvalósítható lenne egyfajta hitelrendszer is, aminek lényege

(alapja) a jövőben elérhető (elérendő) eredmény előzetes vállalása lenne.

A tanulmányi kérdések vitájánál több bíráló is érte a politikai gazdaságtan oktatását, mind a tananyag, mind az oktatás oldaláról.

Ivanyos János (III. terv. gazd.) kifogásolta, hogy az új tananyag kialakításakor nem vonták be a hallgatókat; hogy még mindig nincs könyv egyik évfolyamon se; hogy az oktatók egy része nem megfelelően látja el feladatát. Mint kérdést vetette fel, hogy a tanszék miért nem tart proszemináriumot, holott egyetemi alaptárgyról van szó.

Részben erre, részben a korábbi hozzászólásokra reagált

Szabó Kálmán, a tanszék vezetője. Mint elmondta, sok mindennel egyetért a bírálóktól és hozzá- tette: „Annál jobb a búza, minél többet csépelek... Ha sokat bírálnak, akkor azt úgy veszem, hogy ránk fért. Mert ennek is van valami oka”. Aztán így folytatta: „Elhiszem, hogy elégedetlenek vagytok, de higgyétek el, nálam senki sem elégedetlenebb e téren. Csak éppen szorítanak a realitások is, amiről viszont ti tudtok kevesebbet.” A jegyzetproblémáról elmondta, hogy a Dabasi Nyomda

megígérte, november 10-re kész lesznek. „Inkább mi magunk megünnepeljük majd érte csillagot, semhogy egyetlen nap is kárba vesszen. Mi akartuk a legkevésbé, hogy így legyen.” A proszeminárium kapcsán megjegyezte, hogy éppen a korábbi diákszemélyek kivánságára emelték fel a proszemináriumok számát heti kettőtől háromra. „Nálunk egy tanár most már az emelt óraszám szerint oktat, esetleg felsőbb éven is előad, tudományos munkát végez, társadalmi kötelezettségeket vállal, szülői megy, vagy behívják katonának — hát ne akarjunk már több börtönlehúzni arról, ami van! Inkább próbáljuk meg kihasználni a nagyobb óraszám adottságait.” Nem egyforma az oktatók felkészültsége? „Akadémikus vagyok és mégis azt mondom, hogy amit tudok, az nem elég. Nyilván bizonyos fejlődési perióduson mindenkinek végig kell mennie”. Emellett a tanszék elég bekerített helyzetben van. Ha elküld valakit, akkor elvesztül annak státusza is. Nem lehet fel újat. Márpedig így is éppen elég nagy a terhelés. A sokat vitatott tananyagról pedig megjegyezte, hogy az továbbra sem a végleges variáció. „Azon mi még dolgozunk. Többek között a ti esélyesetek alapján is. Most amire szükségünk van, az a nyugalom és a munka.”

Erdel György (pg-tanszék) kilátásba helyezte, hogy ha már rendelkezésre áll mind a négy kötet, akkor sor kerülhet az új tananyag megvitására. Ez most technikailag lehetetlen. Addig is jó lenne viszont, ha a hallgatók konkrét véleményüket elmondanák a szemináriumvezetőjüknek.

Perti Gábor (II. pénzügy) megjegyezte, hogy ha már jegyzet nincs, akkor legalább a köt. irodalom legyen hozzáférhető. Négy-öt példány 420 hallgatónak egy hétre aligha elegendő. (Erdel György válaszában megjegyezte, hogy a köt. irodalmat megpróbálják 10-15 példányban lefényképezni és már tervbe vették egy szöveggyűjtemény kiadását.)

Páli Lászlóné összefoglalójára már jóval este hét után került sor — 33 tanár és 26 diák jelenlétében! A dékán utalt rá, hogy a felmerült kérdések jelentős része megválaszolást nyert, a konkrét problémáknak pedig utánanéznék. Ismét felhívta a figyelmet az együttműködés, a közösen végzett munka fontosságára.

A beszámolót végül is a „parlament” megszavazta. Ugyancsak megszavazták a küldöttek névsorát és ezzel a kari parlament véget ért.

f. gy.

tól gyökeresen eltérő, azzal szinte ellentétes rendszert alkotnak, ily módon nem helyes azt végzés előtt álló hallgatókkal játszani, jobban tesszük és hasznosabb lenne az elsősőknek. És ha már játék, miért jegyre megy?

Ez a hozzászólás a döntési játékkal kapcsolatos panaszok áradatát indította el: a modellben túl nagy a véletlen szerepe, egyetlen hibás döntés végzetes lehet és következménye két fél éven át kísért, nincs mód alternatívák kipróbálására stb.

A kritikára a tárgy oktatója, reagált, ezen túlmenően a kari tanács is napirendjére tűzi a tantárgy problémáit.

Megyeri Endre, az ipargazdaságtan tanszék vezetője kért szót. Elmondta, hogy a tanszék már eddig is megvalósított törekvése gyakorlati közgazdaszok bekapcsolása az oktatásba. Emellett gyári látogatások sorát szervezik az ipar szakos hallgatóknak, hogy valamelyest megismerkedjenek az üzemi gyakor-

lattal. Majd védelmébe vette a döntési játékot, mert hasznos kísérletezésre ad módot, leegyszerűsítési ellenére van kapcsolódása a gazdasági valósághoz. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nem kell jobb játékokra törekedni.

Bajó László (IV. évf. ipar) hozzászólása átfogó témákat taglalt. A tanulmányok vége felé mód van a tananyagok összehasonlítására és ez különbségek felismerését eredményezi pl. a pg. és az ipargazdaságtan, a szervezés és az informatika felfogása és feltételrendszere között. Ezt nem feltétlenül kritikai megjegyzésnek szánja, hanem együttműködésre, kölcsönös tájékozódásra ösztönző ténynek. Elmondta még, hogy az oktatók jelentős része támogatja a vizsgaidőszak rövidítését és a folyamatos szorgalmi időszak bevezetését. Ebből egyelőre a vizsgák sokasodása s a vizsgaidőszak rövidülése valósult meg, ami nehéz helyzetbe hozza a diákokat. A számvitel tantárgy oktatásában kifogásolta, hogy az alapismeretek elsajátítása túl

hosszadalmas, míg a szigorlati anyagot három hónap alatt lehetetlen megtanulni. Válaszban Baricz Rezső a problémát elismerte, de emlékeztetett arra, hogy a tanszék erőfeszítései ellenére sem sikerült keresztülvinni a tantárgy óraszámának növelését, s a jelenlegi órakeretbe nem fér bele a gyakorlat által megkövetelt tudás elsajátítása.

Barás Ágoston (II. ipar) a pg-jegyzet készését nehezményezte, majd a jegymegajánlás elterjesztését javasolta. A szociális segélyek elosztását is kifogásolta, „jobban meg kellene nézni, hogy ki kap?” — mondta, és a szociális munkabizottsággal ellentétben a szociális támogatást élvezők körének szűkítését javasolta. Végül a sportolási lehetőségek bővítését kérte (pl. Boráros téri parkban.)

A kari parlament elnöke, Orosz Csaba kapcsolódott ezután a vitába. Javasolta, hogy a tankönyvek árát 70 forintban maximálják, az ennél drágább könyveknek a fennmaradást engedjék el. A tanár—diák kapcsolat

hiányának okai között az iskolateremtő oktatók hiányát említette. Javasolta, hogy az egyetem tartsa kordában a tanszékek Parkinson-kórszerű burjánzását, amelynek folyamata jelenleg: egyéni kutatás — csoportos kutatás — tantérbe való beépítés — tanszékalkakulás — vizsgabeiktatás — óraszámemelés — létszámemelés...

Ezután egy IV. éves SZET-es hallgató, Máté István, a szervezés tantárggyal kapcsolatos csalódásait foglalta össze, majd

Virág László szözl a tanár—diák felelősség kérdéséről. A hátsó sorokban emelkedett szólarásra egy hallgató, aki a szervezés tanszék megesett példából indult ki. Egyszer tanárknak, Kovács Sándornak panaszokdtak a tananyagra, illetve bizonyos könyvekre, mire ő javaslatot kért tőlük a változtatásra. A hozzászóló élesen fejezte ki véleményét, miszerint ez nem a diák feladata, hisz az csak egy-két éve ismeri a témát, míg a tanár akár 30 éve. „En mondjam meg azt is, hogy mit

tanítsanak?” — fogalmazott. „Ez a tanszéken levők feladata és aki nem tudja megmondani, az ne tanítson.” A hozzászólásra Kovács Sándor válaszolt. Egészen röviden fejtette ki, hogy a tananyag formálásában valóban támaszkodni kívánnak a hallgatók javaslataira.

Herédi István (szociológia tanszék) szerint abban nincs egészen igaza Kovács Sándornak, hogy a hallgatóknak kellene megmondania, hogy mi legyen valami helyett, de egy Lukács-mondást idézve: nem kell ahhoz cipésznek lenni, hogy megmondjuk, hol szorít a cipő. Ezután Herédi István a megjelentek csekély számát említette fel. Úgy látszik — mondta, hiába van rengeteg munka a reformképzésekben, a távolmaradókat nem is érdekli, hogy az egyetemen mi van. Majd hozzátette: e helyzet okainak egy része túlmutat a hallgatók szubjektumán.

Keréky Györgyné (statistika tanszék) a szakmai felkészülés több kihasz-

nálatlan lehetőségére hívta fel a figyelmet: pl. közgazdasági társaság, tudományos akadémiai viták, védek, székfoglalók.

Végezetül rövid hozzászólások következtek arról, hogy kevés a négy, négy és fél évi képzési idő, arról, hogy a nyelvi labor ne zárjon be este 6-kor, arról, hogy egy vállalatnál eltöltött évközi rendszeres vizsgálódás legyen betudható szakmai gyakorlatnak stb.

Mindezek után az egyetemi ifjúsági parlamenti küldöttek megválasztása következett. Kiderült, hogy a jelöltek egy része meg sem jelent a kari parlamenten, más részük megjelent ugyan, de időközben már távozott. Különböző nézeteknek adtak hangot a jelenlevők — attól kezdve, hogy „aki nincs itt, én arra nem szavazok”, egészen odáig, hogy „min nek az ipar karnak 62 küldött, elég lenne a fele is” — végül egy változtatással a jelenlevők elfogadták az előterjesztett küldötti névsort.

A kari parlament mintegy négyórás ülése ezzel, illetve a dékán zárszavával ért véget.

M. G.

Brecska Éva mondott korreferátumot. Az oktatási munkát értékelve a hatékonyság, a számonkérés hiányaira helyezte a hangsúlyt. Megjegyezte, hogy a három évvel ezelőtti javaslatra, miszerint az elhelyezkedési rendszerben érdemi változtatást hajtsanak végre, semmiféle lépés nem történt. Javasolta, egy diplomás munkaközvetítő iroda létrehozását, először itt, az egyetemen, kísérleti jelleggel. A KISZ támogatja a dékán elvtársnő javaslatát, hogy növeljék a kedvezményes áron beszerezhető könyvek számát, és a kedvezmény arányát.

Jó megoldásnak tartja, különösen a felsőbb évfolyamok esetében, hogy adott tantárgy anyagát az előadás és a megadott szakirodalom alkossa. Berámolt egy örömhírről is. A BEFÖT javaslata alapján megtörtént az egyetemen annak felkészítése, hogy melyik oktató milyen témakörrel foglalkozik, s ez szükség esetén orientálja a diákokat, ha segítségért keres.

A szakmai gyakorlattal kapcsolatban egy variációt beterveztettek az egyetemi parlament elé is. A tanulmányi időszak alatt, vagy esetleg a diplomafelkészítési időszakban a diákok például fél évet töltene- nek egy vállalatnál, s akkor esedékes ösztöndíjukat a vállalat fizetné, sőt munkaviszonyban állna az intézmény- nyel. Ebben az esetben nem lehet hiányozni az idő rövidségére, másrészt pedig a vállalat is ösztönözve van abban, hogy a diákok foglalkoztassa.

A KISZ egyértelműen támogatja a dékán elvtársnő javaslatát a kari tanácsban sza-

vazati joggal részt vevő hallgatók számának növeléséről. A felelősség a megválasztott embereket illetően, már a KISZ-en áll.

A hozzászólások sorát **Forrai István** (IV. külgazd.) nyitotta meg. Radikális változtatást fát szükségesnek az oktatásban. Célszerű a gondolkodó oktatást jelelt meg, aminek feltételként csökkenti kell az óraszámot és a tantárgyakat. A demokratizmussal kapcsolatban megjegyezte, hogy először is növelni kell az egyetem autonómiáját, házon belül pedig javaslata szerint, a legfőbb döntési testület az egyetemi tanács legyen, azzal a megjegyzéssel, hogy természetesen maradjon döntési lehetőség a rektor kezében is. Konkrét javaslatot is tett az egyetemi élet demokratizmusára: tegyék nyilvánossá a kari és egyetemi tanácsüléseket, s az ott születő döntéseket is. Végül beszélt egy olyan hitelkonstrukció bevezetéséről, amely esélyegyenlőséget teremtené a diákok között a tanulás pénzügyi kiadásait illetően. (Brecska Éva: „A hitelkonstrukció-tervezetet a KISZ KB a Minisztertanács- hoz továbbította. s 1982-ben napirendre is tűzik.)

Kövesdi Mária (IV. külgazd.) nagyobb vizsgaidőszakot kért szakársai számára, akiknek öt hét alatt hét vizsgát kell letenniük.

Frenyó Andrea (II. külgazd.) könyvtári problémáért kért szót. Keményen fogalmazott, és következetes, szigorú fellépést kért diákoktól, könyvtárosoktól, a könyvcsontkítókkal szemben.

Valló Gábor (III. külgazd.) a koncentrált oktatás mellett érvelt, amely talán hatékonyabb tanulást tenne lehetővé.

Artner Annamária (III. külgazd.) a tanszékek közötti tananyag koordinációt szorgalmazta annak érdekében, hogy ne tanítsák meg több tárgyban is ugyanazt, de szükség lenne a tanszéken belüli koordinációra is, hogy a szemináriumvezető ismerje az előadás elhangzottakat.

Janicsák Dezső (III. külgazd.) szerint eléggé erős elméleti képzést ad az egyetem, de a gyakorlatban gyengék a hallgatók. Kérte, hogy évközben látogassanak el vállalatokhoz, ahol megismerhetnék az elmélet gyakorlati megvalósítását. Javasolta, hogy vezessék be a harmadik nyelvenél a tizedik féléves (vagyis már az egyetem utáni) fakultatív szigorlatot.

Oláh László (IV. külgazd.) szerint az itt elmondott beszámolók akár tíz éve is elhangozhattak, s valószínűleg el is hangoztak. A folytonosság miatt is kezdeményezte, hogy évente tartsanak diákszemélyeket. További észrevételei jobbra címszavakban.

Krasznodár: lehetővé kellene tenni, hogy mindenki aki akar, kimehessen a Szovjetunióba nyelvtanulás és ismerkedés céljából, s ugyanezt a némettel is meg lehetne csinálni. Szakszeminárium: lehetővé kell tenni, hogy olyan témát is felvehessenek a hallgatók, ami nincs meghirdetve. Hallgatói fegyelem: a túterheltség okozza a fegyelmezetlenségeket, TDK: miért készül

kevés dolgozat ideológiai témákból? Tankönyv: a szocializmus politikai gazdaságtana, című könyv kritikán aluli. Oláh László szerint, az ideológiai tanszék a felelősök a hallgatók politikai aktivitásáért, pontosabban azért, hogy nem politikuskak a diákok, s például azért is, hogy kevesen vannak itt a parlamenten.

Lux Walter (IV. áruforg.) az ideológiai oktatással kapcsolatban megjegyezte, hogy ezeket a tárgyakat is módszertaniként kellene tanítani. Szözl még arról, hogy a filozófia jegyzetek immár 14 évesek lettek, s szorgalmazta felrészítésüket.

Balogh László (IV. külgazd.) jobb körülmények között szervezést kért a Krasznodárba utazók névsorának összeállításánál és javasolta, hogy a szaktanszéken minden évfolyamnak legyen képviselője.

Kalotai Kálmán (IV. külgazd.) szerint az ösztöndíjrendszer jelenlegi módosítása csak tüneti kezelés. Jobb megoldásra, állandó szint-tartásra lenne szükség.

Tóth Balázs (III. nemzetközi) felvetette, hogy 3,00—3,5 közötti tanulmányi átlag esetén ösztöndíj és tandíjmentesnek kellene lenni.

B. Kiss Tamás figyelmeztetett arra, hogy az oktatásfejlesztéssel kapcsolatos kérdések felvetése köze- pette, nem lehet megelégedni a BEFÖT politikai tanácskozás összefoglalójával, amely az itt elhangzottaknál átfogóbb fogalmaz.

„Szükséges, hogy a képző intézmények elméletileg megalapozott, széles körű szakmai,

társadalomtudományi ismereteket adjanak és felkészítsenek az értelmiségi funkciókkal kapcsolatos szakmai, közéleti teendőkre. Pontos, hogy a képzésben erősödjön a szemlélet adó, a későbbi specializálódást elősegítő alapozó jelleg... A hallgatók, a felsőoktatási intézmények KISZ-szervezetei érdemben részt vehessenek az oktatás-korszerűsítés munkálataiban, intézményes keretek között véleményét mondhasanak az oktatásról, az oktatók munkájáról...”

A legfőbb, legaktuálisabb teendők közé tartozik: „a kötelező óraszámok csökkentése, a számonkérés áttekinthetése, a szétaprózottság csökkentése, a hallgatók öntevékenységére támaszkodó oktatási módszerek bevezetése, a marxizmusoktatás kérdése...” „E kérdéskör vizsgálatában, a teendők meghatározásában biztosítani kell a hallgatók legszélesebb körének közvetlen részvételi lehetőségét. Növelni kell a döntések előkészítésének, a végrehajtás ellenőrzésének a nyilvánosságát”. Kérte, hogy a BEFÖT összes oktatásfejlesztési javaslatát a karon érvényesítsék és az egyetemi parlamenten képviseljük.

Marton Imre (filozófiai tanszék) szerint Oláh László túlbecsüli a tanszék szerepét a hallgatók aktivitását illetően. Van ugyan 14 éves filozófiajegyzet, ilyen a filozófiatörténet, de akadnak újjak is. Elmondta, hogy a marxistafilozófia-oktatásnak nemcsak az a célja, hogy gondolkodni tanítson, hanem az is, hogy a hallgató állást tudjon foglalni. Egyébként a marxizmus el-

méletét és oktatását korszerűsíteni kell.

Kollarik Amália válaszában kiemelte, hogy az értelmes javaslatok megvalósításáért mindent meg kell tenni. Szociális javaslatok: komolyabb kidolgozást igényelnek, helyből most nem akart reagálni ezekre. Szűret: a jövőben csak odamegyünk, ahol jók a feltételek, és kötelező lesz a részvétel (ez ugyan a legszigorúbban fog eljáráni). Szakmai gyakorlat: jónak tűnik a hathónapos gyakorlat ötlete. Erdekképviselet, demokratizmus: lehet évenként parlamentet tartani, ő el is megy oda, csak legyenek diákok, akik meghallgatják. A tanácsulésnek nem nyilvánosnak. de adott témához mindig vannak meghívottak, például a KISZ-szaktitkárok, akiknek a közreműködésére a jövőben is számít. Oktatás: tizedik félévi nyelvvizsgát nem lehet biztosítani, mert nincs tizedik félév. Összevonni és csökkenteni fognak bizonyos tárgyakat. Krasznodár: a névsor-összeállításnál ezentúl a Nyelvi Intézet és a szaktanszék tesz javaslatot és a KISZ fog véleményezni.

Ezek után már csak a küldöttek megválasztása maradt hátra, ami pusztán azért okozott gondot, mert a 60 jelenlevő hallgatóból nem volt könnyű kiválasztani 90-et. Végül is ehhez a 60 diákhöz a szakszervezetek választanak majd 30-at. A parlament a beszámolót a kiegészítésekkel elfogadta, a javaslatokat pedig vagy a munkatervbe iktatják, vagy továbbítják.

B. L.

Rektori beszámoló

Az egyetem 1981. évi ifjúsági parlamentjére

Ifjúsági parlamentünk feladata, hogy értékelje az eltelt három évre kitűzött feladatok végrehajtását, és megvitassa a következő parlamentig terjedő időszakra szóló terveket, javaslatokat.

A KÖZGAZDÁSZ 1981. október 15-i számában közzétettük az 1978. évi parlamenten elfogadott intézkedési tervet, a felsőoktatási ösztöndíjrendszer fejlesztésére tett javaslatot, az MSZMP Politikai Bizottságának és a Minisztertanácsnak a felsőoktatás fejlesztéséről hozott határozatait egyetemi végrehajtású szolgáló feladatokat, továbbá az ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználását tartalmazó dokumentumokat, adatokat. A következőkben közzétesszük az idei parlament beszámolóját és az új intézkedési terv tervezetét. Ezek együttesen képezik az egyetemi ifjúsági parlament dokumentumait.

Időben történő közzétételükkel azt kívántuk elősegíteni, hogy már az idő közben megtartott kari és más egységek parlamentjeire, továbbá a november 21-ére összehívott egyetemi parlament részére vitaalapot szolgáló írásos anyagokat adjunk a felkészüléshez.

1. A legutóbbi parlamenten kijelölt tennivalók szinte a teljes egyetemi életet átfogják és nem csupán egy meghatározott időszakra vonatkoznak, hanem folyamatos feladatot jelentenek mind az állami vezetés és az oktatók, mind a KISZ-szervezet és a hallgatók számára. Eppen ezért

az eltelt időszak eredményeit reálisan csak úgy értékelhetjük, ha egyenként megvizsgáljuk, hogy milyen feladatok sikerült megoldani és melyek azok a területek, ahol csak részben, vagy egyáltalán nem tudunk előrehaladni.

A képzési színvonal emelését, a gyakorlati életben felmerülő igényekkel való összehangolását szolgálják a következők:

tananyag-vizsgálatok, tananyag-korszerűsítési munkák.

Ennek keretében új tantárgyprogramok kidolgozására, hiányzó tananyagok elkészítésére került sor, illetőleg a közeljövőben kerül sor. A változtatások a tananyagok ismeretanyagának jobb egymásra építését, az egyes tárgyak, valamint a tananyag és a kötelező irodalom közötti felesleges átfedések kiiktatását, az elméleti és gyakorlati ismeretek helyes arányának kialakítását szolgálták.

Több új tananyag készült. Az átdolgozott Polgári közgazdaságtan története tankönyv Akadémiai Díjjal részesült. Szakmai körökben is jó visszhangja van a tervgazdasági és a pénzügyi tananyagoknak, az új gazdaságföldrajznak és a munkagazdaságtannak, az orosz komplex tananyagoknak és az analízisnek.

Nagy várakozással tekint egyetemünk közvéleménye a napjainkban folyamatosan megjelenő új politikai gazdaságtan tananyagra, melynek vitáira a közeljövőben sor kerül.

További fontosabb új tankönyvek és jegyzetek: A szocialista gazdaság fejlődése Magyarországon (gazdaságtörténeti tanszék). Fejezetek a szervezetelemzés és szervezetelemzés témaköréből (ipari üzemszervezési tanszék). A közlekedés gazdaságtana (közlekedés tanszék). Általános árutan (technológia tanszék). Az áruforgalom gazdaságtana. Az áruforgalom szervezése (belkereskedelmi tanszék). A külkereskedelmi szervezése és technikája (közös szakkönyv a Külkereskedelmi Főiskolával). Piaci prognózisok módszertana és alkalmazási területei (piackutató és -szervező tanszék). Megjelent az első Politikatudományi jegyzet (filozófia tanszék). Több tanszék készített jegyzeteket az alternatív tárgyakhoz, blokk-tárgyakhoz (pl. Népgazdaság Tervezése Intézet, ipari üzemszervezési tanszék, piackutató és -szervező tanszék).

A fenti képet beárnyékolja, hogy

minden tanévben van néhány tárgy, amelyből nincs írásos tananyag, vagy csak kevés jelenik meg. Ugyancsak problémát okoz, hogy a tananyag nagy része szakkönyv, illetve tankönyv, és magas áruk miatt beszerzésük a hallgatóknak nagy anyagi megterhelést jelent. Keresni kell az utját, hogyan lehetne ezeket a terheket csökkenteni.

2. A képzésnek az igényekhez való hozzáigazítását szolgálták a következő intézkedések:

— Az ipar és agrár szakokon az 1979/80-as tanévtől kötelező tárgyként szerepel az „Értékelmezés”, más szakokon alternatív tárgyként kerül meghirdetésre.

— Az Ipargazdaságtan tárgy keretében — az eddigi két féléves tárgyhöz 3. félévi tananyagként — a következő tanévben kezdődik az „Iparvállalati tervezés” oktatása.

— A tantervi kapcsolódás érdekében a szaktárgyak átcsoportosításával módosítottuk a külgazdasági szak operatív tantervét. A változtatás a hallgatók kérésére, javaslataik figyelembevételével történt.

— Az ipar szakon a két szigorlatos szaktárgy egyidejű indításával és befűzésével összefüggő problémák elkerülésére előhozottuk az ipari üzemszervezés oktatását, és ezzel biztosítottuk, hogy a hallgatóknak már II. évben legyen kapcsolatuk a szaktanszékekkel.

— Politikai gazdaságtanból a 2 órás szemináriumot 3 órára emeltük.

— Több tárgynál sor került az elméleti és gyakorlati órák arányának változtatására, az utóbbiak javára.

— Már több éve felmerült igényt elégíti ki az 1981/82. tanévben megkezdődő, szakjellegű szociológiai képzés.

— Régi gondunk az oktatástechnikai eszközök és a számítástechnika alkalmazása terén mutatkozó lemaradásunk. Az Egyetemi Tanács 1981-ben elfogadott koncepciójának megfelelően fokozatosan beszerzzük a szükséges eszközöket és megszervezzük az oktatásban való alkalmazásukat.

3. Az előző reform egyik lényeges eleme volt az

alternatív képzés

kiszélesítése, a blokkok keretében folyó oktatás bevezetése. Az eltelt 3 év tapasztalatait az előző tanévben az Egyetemi Tanács megvitatta és meghatározta a további feladatokat. A tapasztalatok azt mutatják, hogy

ez a forma fogyatékossággal és kiforratlansággal, illetve is jellemezhető adódon alkalmos a gyakorlatban felmerülő és rövid időn belül változó igényekhez való gyors alkalmazkodásra. Elősegítette a speciális hallgatói irányultság rugalmasabb figyelembevételét és lehetővé tette a szakképzéstől távolabb eső területek iránti érdeklődés kifejezését is.

Ennek a célnak csak a szakképzés és az alternatív képzés folyamatos összehangolása mellett lehet megfelelni. Ezen a téren a rövid időszakhoz képest is mutatkozik némi előrehaladás.

Az 1977/78. tanévben 23 blokkal indult az oktatás, majd időközben 8 új blokkal bővült a kör. Egyes blokkok az érdeklődés hiánya miatt megszűntek, mások módosultak.

A tárgycsoportokon belül is történtek helyes irányú változások. Egyes tárgyak a blokkból kikerülve, kötelező vagy egyedi alternatív tárgyként kerülnek oktatásra és újabb tárgyak kerültek helyükre.

A vizsgálatok alapján módosítottuk a blokk-tárgyak számonkérését.

A levelező tagozaton a múlt tanévtől kezdve a blokkok helyett olyan alternatív tárgyakat hirdettünk meg, amelyekből jegyzet áll rendelkezésre.

A megalapozottabb blokk-választás érdekében a tájékoztató füzetet fél évvel korábban a hallgatók rendelkezésére bocsátjuk és előbbre hozzuk a tanszéki tájékoztatókat.

Az egyedi alternatív tárgyak körét éventént felülvizsgáljuk és ezzel lehetőséget teremtünk a speciális igények kielégítésére, olyan időszaki új ismeretek közvetítésére, amelyek több irányban hasznosíthatók (a szakismeret és a blokk kiegészítésére). A szakdolgozat témájához, TDK-munkához). A lehetőségekkel azonban csak hallgatóink egy része él.

4.

A szakszeminárium, szakdolgozat és az államvizsga

módszerének kialakításával, összehangolásával összefüggő kérdések többször napirendre kerültek az elmúlt időszakban. Az Egyetemi Tanács 1979-ben megvitatta a szakszeminárium helyét a szakképzés rendszerében és olyan döntést hozott, hogy

a szakszeminárium-választás a szakképzés körében tartozó témák közül kerüljön ki. Ez nem jelenti azt, hogy az általános szabály alól nem lehet egyéni kivételt tenni komoly érdeklődésű hallgatók esetében.

A tanszékeknek nagyobb hangsúlyt kell helyezni a meghirdetésre kerülő témákra és a hallgatók megfelelő tájékoztatására. A szakszeminárium munkája széles lehetőséget biztosít a készségfejlesztésre, az önálló munkára nevelésre, a kreativitás fokozására és módot ad az élő tanár-diák kapcsolat kialakítására is, ha a hallgató időt és energiát fordít a folyamatos felkészülésre. A szakszeminárium egyik feladata, hogy segítséget nyújtson a szakdolgozat elkészítéséhez.

A közeljövő tervében szerepel a szakszemináriumok felülvizsgálata és ennek keretében egy olyan elképzelés, hogy az utolsó félévet az egyes hallgatók igényeinek alkalmazkodó diploma-konzultációra változtassuk.

A hallgatók igénye a gyakorlatokhoz közel álló oktatásra, a gyakorlat megismerésére szinte minden fórumon kifejezésre jut. Ezt a célt kellene szolgálnia a szakmai gyakorlatoknak is.

Sajnos, a gyakorlatok szervezetsége és hatékonysága jelenleg nem megfelelő elsősorban az első „alapozó” gyakorlati rendjelt kell javítani, módosítani. A tanszék, a szakszeminárium-vezető feladata, hogy kiépítsék a vállalati kapcsolatokat és megfelelő programokat adjanak a hallgatóknak.

Megoldandó kérdés a gyakorlatok tantervi elhelyezése is. Az első gyakorlat hatástalanságának a nyári időpont, a szabadságok is oka. A „záró” gyakorlat általában eredményesebb, a hallgatóknak konkrét feladataik vannak a szakdolgozat elkészítésével összefüggésben. Itt a szakszeminárium és a gyakorlat összehangjának a megteremtése a leglényegesebb követelmény.

Államvizsgarendszerünk felülvizsgálata, az államvizsga-követelmények újragondolása a Művelődési Minisztérium kezdeményezése alapján folyamatban van. Az Egyetemi Tanács 1979 novemberében tárgyalta az államvizsgák tapasztalatait.

Az utóbbi két évben van ugyan előrehaladás mind a szakdolgozattal szembeni elvárások, mind a szakismeret számonkérése tekintetében, de a meglévő fogyatékosságok indokolják az államvizsgáztatás fejlesztését.

5. Az 1979. évi parlamenten elfogadott intézkedési terv feladatául jelölte meg, hogy

az egyenletes tanulmányi terhelés

érdekében törekedni kell az évfolyamok közötti terhelés ésszerű megosztására és gátat kell vetni az óraszám és vizsgaszám további növekedésének. Ezt a feladatot nem sikerült teljesíteni. Az operatív tantervek készítésénél — a hallgatók véleményét is kikérve — több tanszék kért nagyobb órákeretet, főleg új tárgyak bevezetésére és a gyakorlati órák számának növelésére. Főleg a 6. és 7. félév terhelése kismértékben emiatt is emelkedett, mert a hallgatók kérésére az utolsó félévet a szakdolgozat készítése érdekében igyekeztünk tehermentesíteni.

Az újabb korszerűsítési munka keretében napirendre kerül a képzés tartalmi felülvizsgálata. Intézkedési tervünkben szerepel, hogy megkezdjük a jelenlegi tanulmányi időbeosztás felülvizsgálatát.

A sok tárgy párhuzamos tanulással egybekapcsolódó szétforgácsolt és a felületesen vizsgacentrikus oktatással és tanulással szemben megvizsgáljuk az intenzívebb és egyúttal hatékonyabb időhasználat lehetőségeit. Vizsgáljuk a hallgatók heti óraterhelésének a csökkentését is, az önálló munka lehetőségeinek növelését és a koncentrációtól órárdeni foglalkozások kialakításával egy időben.

Az egyetemi időbeosztás legkritikusabb pontja az órarend. Jó órárdent készíteni komoly feladat, különösen nehéz helyiség-gondokkal tétve. A kiscsoportos foglalkozások szaporodása, az oktatás differenciálódása — az évfolyamföldadatok csökkenése — egyre több termet igényel. Mindezekkel nem kívánjuk menteni az órarend hiányosságait. Az okok között vannak azonban olyanok is, amelyek tanáraink és diákjaink közreműködésével megszüntethetők. Feladatainkat csak úgy tudjuk megoldani, ha 5 teljes napot fordítunk oktatásra. A jogosan kifogásolt hibák megszüntetését és a megfelelő órarend kialakítását hallgatóink is segíthetik, ha az órarend készítésénél érdemben közreműködnek.

6.

Az évközi és év végi számonkérés

rendszerét az 1977/78-as tanévben vizsgálta felül az Egyetemi Tanács. Tárgyanként meghatározta és a tantervben rögzítette a félévekben iratható zárthelyi és házi dolgozatok számát. Ezzel behatárolta azoknak a tárgyaknak a körét, amelyeknél a számonkérésnek ez a formája indokolt. Az azóta eltelt időszakban ismét

erősödött a tendencia az írásbeli számonkérés fokozására, olyan esetekben is, amikor ezt a formát nem az oktatás igényli, hanem a gyakorlati jegy kialakítása teszi szükségessé.

Ha a félévi jegy egy-két dolgozat eredményétől függ, szükségszerűen kialakul a kampányszerű tanulás. Ennek elkerülésére a tanszék ilyen jellegű kéréseit nem engedélyezzük. Úgy véljük, hogy több kisebb dolgozat iratásával (aminek nem ilyen nagy a téje) lemérhető a tananyag elsajátításának mértéke, különösen ha kiegészül a szóbeli szereplés és az önálló munka folyamatos értékelésével. Igaz, hogy ez más tanulási módszereket, folyamatos felkészülést kíván a hallgatóktól. A felülvizsgálat eredményeképpen új vizsgaformákkal bővült az év végi számonkérés. Ezek az új formák — írásbeli és szóbeli beszámoló, záróvizsga — a gyakorlatban nem szolgálták olyan mértékben a differenciált számonkérést, mint ahogyan azt elvártuk. A beszámolót mind az oktatók, mind a hallgatók nagy része formálisnak minősíti és az „aláírás” egy más válfajának tekinti. (Bár az aláírás is komoly vizsgaforma lehet, ha a feltételeinek teljesítésétől ténylegesen függ a félév elfogadása.)

Régi igénye a hallgatóknak a félévi teljesítmény alapján történő jegymegajánlás, amit ma is csak elvétve, egy-egy tanszék oktatói (elsősorban a kereskedelmi karon) alkalmaznak.

Az előző parlament óta eltelt időszakban került sor az új vizsgaszabályzatunk gyakorlati alkalmazására. Ez lehetőséget adott a hallgatóknak, hogy mind a jogaikat, mind a kötelezettségeiket jobban megismerjék. A szabályzatnak a gyakorlatban való érvényesítése, az adott keretek tartalommal való megtöltése még jelenleg sem történt meg maradéktalanul. Mindemellett nyilvánvalóvá váltak a hiányosságok, illetőleg az időközben felmerült problémák és változások

szükségessé teszik a szabályzat bizonyos kérdéseivel kapcsolatos módosítását. Ilyen pl. a tanulmányi kötelezettségek nem teljesítésével, a hiányszókkal összefüggő szabályozás a szakmai gyakorlatokkal összefüggő kérdések, az államvizsga-szabályzat továbbfejlesztése, a számonkérés rendszer, a tanulmányok megszakításával (esti-levelezőknel a meg nem kezdésével), az évismentések engedélyezésével kapcsolatos szabályozás, a vizsgák előkészítésével, a vizsgára való jelentkezéssel és az előrehozott vizsgákkal összefüggő kérdések, az utóvizsga-lehetőségek újbóli felülvizsgálata (a liberalizálás elkerülése).

Az eredményes munkát szintén nehezíti a hallgatóknak az előadásokról való távolmaradása, hiszen emiatt a témához kapcsolódó gyakorlati órák sem lehetnek igazán hatékonyak. Akadályozza a munkát az órák közbeni fegyelméletlenség is.

Indokolt, hogy a számonkérés fejlesztése, az oktatási színvonal emelésével együtt a követelmények növelése a jövőben is igen fontos feladat legyen.

7. Az oktatás színvonalának emelése volt a cél a

tanulmányi verseny

jelenlegi rendjének kialakításánál, amely az 1979/80-as tanévben került bevezetésre. A politikai gazdaságtan, filozófia és matematika mellett rendszeressé váltak a szaktárgyi versenyek. Ennek jelentősége azért is fokozott, mert a rendszeres tanulmányi munka javítása mellett ösztönözött hatott az önálló kutatómunkára, a TDK-tevékenységben való részvételre, és egyben lehetővé teszi a kiváló hallgatókkal való egyéni foglalkozást. A versenyek során a hallgatók közelebb kerültek a tanszékhez, jobban megismerhették munkáját.

Az oktatás és a gyakorlat kapcsolatának erősítésére

kiszélesítettük a tanulmányutak, kirándulások körét. Az elmúlt két évben csaknem valamennyi szak részt vett egy-egy tanulmányúton. (Kivételek a külgazdasági szak.) Ezek az utak lehetőséget adnak az órákon kívüli tanár- és hallgató-kapcsolat tartalmasabb tételére is.

Az utóbbi évben egyenletesebbé vált az egyes szakok részvétele és megnövekedett a II—III. évfolyamosok aránya a TDK-munkában.

A konferenciák — amelyek értékelése elmentmondásos — a szekció-zsíri véleménye szerint színvonalasak voltak, a dolgozatok több mint fele díjazásban részesült. Az országos konferenciára a legjobb dolgozatok kerültek.

A közgazdasági szekcióban háromszor egymás után nyertük el a Széchenyi Vándordíjat. Az 1981. évi OTDK Marxizmus-Leninizmus szekciójában II. díjazást nyertek a dolgozatok és megkaptuk a Fővárosi Tanács elnöke által adományozott díjat.

Különösen figyelemre méltó az a teljesítmény, amelyet a szakkollégiumok évek óta felmutat. A dolgozatok 35—40%-a a szakkollégisták munkája. Az itt folyó szakmai munka a tudományos diákköri tevékenység egészére hatást gyakorol.

A TDK rendszerének fejlesztésére szakkollégisták javaslatokat dolgoztak ki. Már a múlt évben is ennek szellemében történtek változtatások. A javaslatok megvalósítását továbbra is támogatjuk.

8. Egyetemi életünk demokratizmusának fejlesztését hivatott szolgálni a

képviselési rendszer.

KISZ-küldöttterkezetlen megválasztott képviselők az egyetem vezető testületeiben általában hatékonyan képviselték a hallgatók érdekeit, véleményét.

A tanszéki képviselési rendszer a szaktanszékek kiépült, a többen azonban nem működik. Minőségi változásra van tehát szükség.

Az egyetem vezetői igénylik a hallgatói fórumok közreműködését, a széles hallgatói közvéleményre támaszkodó javaslatokat. Tanszékeink hívják meg a tanszéki képviselőket a hallgatókat érintő kérdésekkel foglalkozó értekezletekre, vitákra, ők pedig vegyenek részt azokon.

A képviselési munkában részt vevők számára a fiatalokat érintő döntés előtt igyekeztünk biztosítani az időbeni tájékozódást. Az utóbbi időben javítottunk a hallgatók tájékoztatásán. Valamennyi hallgatóknak lehetősége van, hogy jogairól, kötelezettségeiről és a legfontosabb közhasznú tudnivalókról tájékozódjon. Ebben igen sokat segít a KÖZGAZDÁSZ is. Tájékoztatói munkánkát a következő években tovább kell szélesíteni.

A parlamentnek és a KISZ érdekvédelmi szervezetének fontos feladata a nappali tagozatos hallgatók ösztöndíjának emelésére szánt 150 millió forint elosztási elveinek megvitatása és a javaslatok kidolgozása, ezzel egyidejűleg az egyetemi ösztöndíj-politika kialakításához az irányelvek meghatározása. A Művelődési Minisztérium vitaanyagát minden hallgató számára hozzáférhetővé tettük a KÖZGAZDÁSZ-ban való megjelenítéssel.

9. Az egyetemi élet szerves részét a

kollégiumok.

Szerepük nem csupán azért lényeges, mert nappali hallgatóink több mint 40%-ának biztosít feltételeket a tanuláshoz, hanem emellett az oktató-nevelő munka, a művelődés fontos színtereit is. A kollégiumokban folyó munkának a hibák és hiányosságok elkerülése is vannak eredményei, bár ehhez a feltételeket nem tudtuk minden esetben kielégítően biztosítani.

A Rajk László Szakkollégium 1980-ban ünnepelte alakításának 10. évfordulóját. Az itt folyó aktív szakmai munka már több fórumon nyert elismerést. A programok, viták és a szakkollégisták kezdeményezései a kollégiumon kívül is hatnak. Ezt a tanévet a rekonstrukcióval kapcsolatos helyiség gondok miatt új helyen (Makarenko utcai épületben) kezdte meg a szakkollégisták, mivel az órák megtartásához szükség van a Veres Pálné utcai tantermekre is.

Hallgatóink elhelyezésében jelentős változást hozott a Ráday utcai 101 felszerelt kollégium munkabirokba. Itt nyert elhelyezést a Társadalomelméleti Kollégium amely ebben az évben kezdte meg működését. Célja az elméleti közgazdasági tárgyak mélyebb megismerése.

A kollégiumi elhelyezéseknél az év kezdésén nehéz helyzetbe kerültünk. Végül is a vári kollégiumban 120 helyet sikerült biztosítani és ezzel az előző évekhez képest is igen magas létszámot, 878 hallgatót tudunk a kollégiumokban elhelyezni. Biztosítottuk az I-IV. kategóriás hallgatók teljes elhelyezését és ezen túlmenően a V-VI. kategóriás hallgatók közül is a legjobban részorulókat is felvettük. A nappali tagozatos hallgatók 41%-a lett kollégista.

10. A közművelődés

helyzetét, problémáit a Rectori Tanács megvitatta és az aktuális kérdések megtárgyalását az Ifjúsági Bizottság is napirendre tűzte ez év februárjában.

A közművelődési tevékenység színvonala az elmúlt 3 évben nem volt kiegyensúlyozott és egyes formáit több esetben nem lehetett pozitívan értékelni.

Az 1979-ben fellendülő széles körű tevékenységet meglehetősen hullámvölgy követte, és a fellendülés, a tartalmas, színes, széles hallgatói rétegeket megmozgató művelődési tevékenység a legutóbbi időkhöz sem érte el a kívánt szintet, bár idő közben voltak értékes, jó kezdeményezések és hagyományteremtő, országos jelentőségű rendezvények is. Színvonalas tevékenység volt jellemző a klubra, amely az elmúlt 3 év alatt kétszer nyerte el a „Kiváló Klub” kitüntetést. Ugyanakkor a klub keretében szervezett

több olyan rendezvény, amelyek korábban igen sikeresek voltak, pl. a „Polvax”, „Szombat este”, az „Irodalmi pódium”, megszünt, vagy nem töltötte be szerepét. Jól sikerültek a Folk-Fesztivál, a jazz- és rockfesztiválok és a Pantomim Fesztivál.

Hosszabb ideig megoldatlan volt a közönységszervezés. Az idén változás kezdődött. Nem alakult ki megfelelő kapcsolat a kollégiumokkal és a KISZ-szervezettel. A visszaesés okai között szerepel a rekonstrukció, amelynek hatását időszakonként nem lehetett kiküszöbölni és az anyagi esz-

közök szűkösége, de emellett szerepet játszik a személyi feltételek, a szervezettebb munka hiánya is. A közelmúltban a jelenlegi helyzet értékelése mellett megtörténtek a kezdeti lépések a hiányosságok felszámolására.

11. Az egyetemi sportélet

létesítményfeltételei igen korlátozottak. A versenysportról való gondoskodás mellett több új kezdeményezés született a diákok és a dolgozók szélesebb rétegeinek bevonására, ami a sportvezetők felelősségteljes munkáját dicséri. Ilyenek a fakultatív testnevelés mellett a szakok közötti bajnokságok, gólyabajnokságok, a kollégiumi sportélet fejlesztése, uszodabérlet, kondicionáló torna, tenisztanfolyam, sítábor és tömegsport megmozdulások.

A sport egyik eszköze a kollektívaeremítésnek, az egyetemi élet színesebb tételének. Feltételeinek javítását ezért is napirenden kell tartani.

Az előző tanévben került először meghirdetésre a „Jó tanuló — jó sportoló” verseny. Az első helyezetteknek a díjat a tanévnyitón adtuk át.

12. Az őszi mezőgazdasági munkák

szervezésében az utóbbi két évben következő bejavulás,

az eredményekkel azonban nem lehetünk elégedettek. Nem tekinthetjük megfelelőnek a táborok szervezését, a munka feltételeinek biztosítását és nem értékelhetjük összességében pozitívan a hallgatók részvételét a munkában.

Ez nem jelenti azt, hogy csak az egyetem és a diákok felelősek ezért, de meg kell állapítani, hogy az adott keretek között is lehetett volna jobban dolgozni. Minden évben szép számmal voltak becsületesen helytállóak, de voltak rendbontók, nem dolgozók, és mint-

egy 30%-a a hallgatóknak nem vett részt a mezőgazdasági munkán.

A jövőre nézve leszögezhető, hogy

a táborok szervezésének új formája szükséges. Sem az egyidőben, sem az évfolyamonként külön időpontban, központilag szervezett munka nem volt megfelelő. Eppen ezért célszerűnek tűnik, hogy a szervezés karonként történjen, a kari KISZ-szervezet aktív részvételével,

a hallgatók számára legösszefőbb és legkedvezőbb feltételek megteremtésével. Az Egyetemi Tanács az őszi munkák időpontját a következő tanévben október első felére helyezte át, amikor legtöbb a „szüreti” jellegű munka.

13. A parlament

a fiatal oktatók és dolgozók

érdekeit is hivatott képviselni. Fontosságára való tekintettel első helyre került a fiatalok lakás- és bölcsődei-óvodai elhelyezési gondjainak megoldása. Sajnos, ezen a téren nem tudunk számottevő eredményekről beszámolni.

1978-tól a legutóbbi időkhöz összesen 1 185 000 Ft kölcsöntámogatást nyújtottunk (ebben benne van a Művelődési Minisztérium által nyújtott támogatás is). Ebből 16 fiatal dolgozó átlagban 70 000 Ft lakásépítési kölcsönt kapott.

1978 óta első alkalommal ez évben kapott az egyetem egy lakást, amit szintén 30 év alatti dolgozónak juttattunk.

A bölcsőde-óvoda gondok egyáltalán nem tudunk segíteni.

Az oktatásfejlesztésre vonatkozó hároméves feladattervünk ismételtelen célú tűzte ki a fiatalok pályakezdése, családalapítása anyagi megalapozásának segítését.

Az egyetem felvette a Budapesti Fogyasztási és Lakásszövetkezeti Szövetségével a kapcsolatot és ennek alapján hat lakásra kaptunk ígéretet. Ebből egy lakást már megkaptunk ebben az évben. Az öt lakás átadásának időpontjáról még nem tájékoztattak bennünket.

Az ELTE-vel kötött együttműködési szerződés keretében előreláthatóan az 1983—

84-ben átadásra kerülő lakásokból négy lakást adnak át, ehhez lakásonként 100 000 Ft kölcsönt biztosítunk. Az egyetem csatlakozik az ELTE által szervezett lakásépítési akcióhoz 15 lakással, ehhez lakásonként 110 000 Ft kölcsöntámogatást biztosít az egyetem. A lakások átadásával 1985—86-ban számolnak.

Fiatal oktatóink helyzetének javítására az eltelő időszakban fokozott figyelmet fordítottunk. Biztosítottuk a lehetőséget a nyelvi felkészültség javítására. Az 1979 őszén megindított „Egyetemi Szemle” közös fórumot teremtett a tapasztalt és kezdő kutatók, az oktatók és a kutatásban elinduló hallgatók számára. Az eddig megjelent 119 cikkből 22-öt fiatal oktatók írtak.

A fiatal oktatók tudományos munkájának serkentését szolgálta 1978-tól a Rudas László díj alapítása. A díj alapítása óta immár 4 alkalommal szép számban nyújtottak be pályamunkákat, s

eddig 13 díjat adunk ki fiatal oktatóinknak. A külföldi utazások során igyekeztünk a fiatalokat előnyben részesíteni. Nemzetközi kapcsolataink volumene és intenzitása elmarad más intézményektől és utazási lehetőségeink is korlátozottak. Mindemellett az utóbbi két évben a fiatalok kiutazásainak száma emelkedett.

Egyhónapos vagy ennél hosszabb ösztöndíjas kiutazás 1979-ben 2 fő, 1980-ban 5 fő, 1981-ben eddig 4 fő.

A szocialista relációba történő „munkaterves kiutazásoknál” a fiatalok aránya jelentős, eléri a 40%-ot.

Az egyetem nem oktató fiatal dolgozóinak helyzetével az Ifjúsági Bizottság 1980 áprilisában foglalkozott, előzetes vizsgálódások alapján. Napirenden szerepeltek a besorolás, bérezés, jutalmazás és a szakmai fejlődés lehetőségeit érintő kérdések. Egyik leglényegesebb felvetés a saját és más egyetemen és főiskolákon való továbbtanulás támogatására, illetve a végzés utáni perspektívákra vonatkozott. A fiatal dolgozók körében meglevő mobilitás a vitás kérdéseket részben újratermeli, ezért a helyzetükből adódó problémákkal folyamatosan törődni kell.

DR. CSIZMADIA ERNŐ

Intézkedési terv az 1982—1983. évekre (Tervezet)

KÉPZÉSKORSZERŰSÍTÉSI ÉS TANULMÁNYI FELADATOK

1. A képzés fejlesztése, színvonalának emelése érdekében elsősorban teendő a tantárgyprogramok és a tananyagok folyamatos felülvizsgálata és korszerűsítése. A tananyagvitákat a hallgatók képviselői, végzettségi bizottságok és külső szakemberek bevonásával kell megszervezni. A tananyagfejlesztést a tanszéknek, valamint az egyetemnek és a főiskolának együttműködésére alapozva kell végrehajtani.

— A fejlesztési munka keretében a tudományos szocializmus oktatását és tananyagait az 1981/82. tanévben, a filozófiaképzés helyzetét 1982/83-ban, a politikai gazdaságtan oktatásának tananyagait, valamint az új tananyagok kiadására vonatkozó kérdéseket folyamatosan, illetőleg az 1983/84. tanévben kell összegyűjteni és értékelni.

— A vállalati ismeretek oktatásának felülvizsgálata és ezzel összefüggésben a vállalatgazdaságtan tárgyanyag irányelveinek kidolgozását az 1981/82. tanévben kell végezni.

— A számviteli képzés helyzetének vizsgálata alapján a különböző (gimnázium-szakiskolák) előképzéseket figyelembevételevel tervezett változások — a tananyag és a vizsgakövetelmények összehangolása mellett — az 1982/83. tanévben kerüljenek megvalósításra.

— A szervezés oktatásának kérdéseit, az időszaki új ismeretekkel való lépéstartási lehetőségeit az 1982/83. tanévben kell megvitatni.

— Értékelni kell a „döntési játékok” tárgy oktatásának helyzetét, hatékonyságát, tantervi helyét és a feladatokat 1982-ben.

— A tanévben bevezetésre kerülő szociológiai képzés (másodszaki) tapasztalatait minden tanévben és 1984 végéig egyetemi szinten kell értékelni.

— Folyamatos feladat az oktatási és számítástechnika fejlesztésének felülvizsgálata és alkalmazása a szakirányú tanításban.

— A nyelvtanítás fejlesztése érdekében tanévnyitón értékelni kell a tapasztalatokat az egyes szakok sajátosságainak figyelembevételével, és a szükséges módosításokról az operatív tantervek készítésekor kell dönteni. Biztosítani kell a nyelvigenyűs szakon a két szigorlati nyelv szabad választásának feltételeit, valamint minden szak számára az eredményes fakultatív képzés lehetőségét, az optimálisan meghatározott feltételrendszer érvényesítése mellett.

— A munka mellett képzés színvonalának emelése érdekében a tanévben meg kell kezdeni az esti és levelező „rendes” és „kiegészítő” képzés átfogó felülvizsgálatát. Keresni kell a megoldásokat az intenzív, koncentrált oktatás megvalósítására.

2. A tanulmányi idő jobb kihasználására törekedve, a tanszéknek folyamatosan vizsgáltni kell a szorgalmi időszak és a vizsgaidőszak tapasztalatait. Értékelni kell az egyes oktatási és számonkérési formákkal kapcsolatosan az oktatási gyakorlatban felmerülő problémákat, és ennek alapján intézkedéseket kell hozni a koncentráltabb foglalkozások kialakítására, az önálló munka lehetőségeinek növelésére. A sok tárgy párhuzamos tanulással egybekapcsolódó szétforgácsolt és a felületes vizsgacentrális tanulással szemben vizsgáltni kell az intenzívebb és egyúttal hatékonyabb időkihasználás alkalmazásának lehetőségeit.

Lépéseket kell tenni az óra- és a vizsgatérhelés csökkentésére és az évfolyamok egyenletes terhelésének kialakítására. A tanév tanterveinek jóváhagyását megelőzően el kell végezni az egyes kötelező és alternatív tárgyak, blokkok órákeretének, tantervi kapcsolódásának és számonkérésének, valamint adott tárgyak cseréjének, helyettesíthetőségének aktuális felülvizsgálatát, és javaslatokat kell kidolgozni az indokolt módosítások átvezetésére.

Folyamatos feladat az előadások, szemlék, gyakorlatok tartalmi és módszerbeli színvonalának emelése, a foglalkozások intenzívbe tétele és az oktatás személyes fellépésének erősítése, a tartalmas tanár-iskola kapcsolat kialakítása.

A felkészítési iránvonalaknak a gyakorlatban való érvényesítés érdekében szükséges a rendszeres órálatogatások megszervezése és a tapasztalatok megvitatása, a hallgatók érdemi közreműködésé-

vel. Fokozott figyelmet kell fordítani az oktatás és a tanulási folyamatok javítására, a hallgatóknak a tanulmányi kérdéseket érintő tájékoztatására, a tananyagok és a vizsgakövetelmények időbeni ismerettségére. Nagyobb hangsúlyt kell helyezni a szorgalmi időszak teljesítményének értékelésére, az önálló hallgatói tevékenységre, szélesebb körben alkalmazva a jegymegajánlást.

A gazdaságos időkihasználás szem előtt tartásával törekedni kell olyan órárendek kialakítására, amelyek a rekonstrukcióval összhangban korlátozások között, a lehetőségekhez mérten biztosítják az oktatás és tanulási optimális feltételeit.

3. Vizsgáltni kell a szakszeminariumi foglalkozásokat és a szakdolgozat készítésével összefüggő tanulmányi kérdéseket, és meg kell teremteni a lehetőségeket az utolsó tévi szakszeminariumnak az egyes hallgatók igényeinek alkalmazkodó diplomakonzultációra való változtatásához, lehetőleg már az 1981/82. tanévben. Tervezni kell a szakmai gyakorlatok rendszerének fejlesztését, ki kell alakítani „alapozó gyakorlat” lebonyolításának az egyes szakok jellegének megfelelően differenciált módját, és meg kell határozni ennek legmegelőzőbb tantervi elhelyezését. A szaktanszéknek a vállalati kapcsolatok kiépítésével és megfelelő hallgatói munkaprogramok biztosításával kell elősegíteni a szak jellegének megfelelő gazdasági munkatérületek jobb megismerését. Fokozottan kell gondoskodni a zárogyakorlat- és a szakdolgozat-kezelés összehangolásáról. A javaslatok elfogadásáról az 1982/83. tanév tanterveinek jóváhagyásakor kell dönteni.

4. Ebben a tanévben kerül sor a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat felülvizsgálata és a szükséges módosításokra; ilyenek pl. a tanulmányi kötelezettségek nem teljesítésével, a hátrányokkal, a tanulmányok megszakításával (esti-levelezőknél a meg nem kezdésével), az évszimuláció engedélyezésével kapcsolatos szabályozás, a vizsgák előkészítésével, a vizsgára való jelentkezéssel és az előrehozott vizsgákkal összefüggő kérdések, az utóvizsga lehetőségek újabb felülvizsgálata (a liberalizmus elkerülése), a számonkérési rendszerrel és a szakmai gyakorlatok szabályozásával összefüggő kérdések.

Tovább kell fejleszteni az államvizsgáztatás rendszerét, az államvizsgák követelményrendszerének felülvizsgálata és szükség szerinti újrafogalmazása alapján.

5. Az oktatás színvonalának emelése érdekében szélesebb alapon kell indítani és nyitottabbá kell tenni a tanulmányi versenyeket. Fokozottabban kell hasznosítani a rendszeres tanulmányutak lehetőségeit.

6. Osztóközölni kell a hallgatókat az önálló teljesítményekre, a TDK-munkában való részvételre. Meg kell teremteni a lehetőségeket a tehetséges hallgatók nagyobb mértékű bevonására a tanszék munkájába. Ki kell alakítani az adott lehetőségeken belüli a demonstratív munka feltételeit. Támogatni kell a kollégiumi „szakklubok” működését.

7. Nagyobb gondot kell fordítani a kollégiumi nevelési munkára és a párhuzamos tanári munka javítására, valamint az egyes tevékenységeknek nagyobb anyagi és erkölcsi megbecsülésére.

II. AZ EGYETEMI ÉLET DEMOKRATIZMUSA ÉS AZ ÉRDEKVEDELEM

1. Az egyetemi vezetés igényt tart a széles ifjúsági közvéleményre az oktató-nevelő munkában. Fontos feladat az állami és társadalmi szervek, különösen a KISZ szervezetei közötti kapcsolatok rendszerének kiépítése és gyakorlati működésének elősegítése.

2. A demokratizmus kiszélesítése érdekében elő kell segíteni az ifjúság képviselőinek az egyetem vezetésével történő, szükség szerinti nagyobb mértékben való bevonását, mind a megalapozottabb döntések előkészítésében, mind a végrehajtás teendőiben.

3. Az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata átdolgozása után, ebben a tanévben kerül megvitatásra. A Szabályzat részét képezik a hallgatói jogok és kötelezettségek, valamint a KISZ érdekvédelmi és érdekképviseleti jogai és azok érvényesítési módjai.

4. Támogatni kell a tanszéki képviseleti rendszer megfelelő formáinak kialakítását és a kapcsolatot előző, tartalmassá tételét. A képviseletnek a hallgatók és az oktatók érdekközvetítését kell szolgálnia. Az eredményes munka érdekében biztosítani kell az időbeni tájékoztatást és az információk cseréjét.

5. Fokozott figyelmet kell szentelni a kollégiumi önkormányzat fejlesztésére, a fegyelmegszilárdításra és a kollégiumok közötti együttműködés előmozdítására.

6. Ki kell dolgozni az oktatás és a tanári munka, valamint a hallgatói csoportok tanulmányi munkájának építő bírálatának új rendszerét és módszereit.

III. A HALLGATÓK SZOCIÁLIS KÖRÜLMÉNYEINEK, MŰVELŐDÉSI ÉS SPORTOLÁSI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA

1. A hallgatói érdekvédelem aktuális kiemelt feladata az állami támogatások emelése szánt költségvetés elosztási elveinek kialakítása és ezzel

egyidejűleg az egyetemi ösztöndíj-politika irányelveinek meghatározása. Az állami támogatások felhasználásának egyetemi szabályzatát, a juttatások elosztásának mechanizmusát a tanév folyamán részleteiben is ki kell dolgozni.

2. A kollégiumi helyzet javítása, a kollégiumok egyenlő színvonalának biztosítása a jövőben is egyik legfontosabb feladatunk. Vizsgáltni kell annak a lehetőségét, hogy a nem megfelelő körülmények között elhelyezett kollégisták részére (Törökbalinton és a Várban) az egyetem közelében működő kollégiumokhoz hasonló színvonalú, végleges elhelyezést biztosítsunk. Gondoskodni kell arról, hogy az egyes szakok hallgatói tartósan egy helyen lehessenek.

3. Biztosítani kell a hallgatók képviselőinek részvételét a kollégiumok anyagi eszközeinek elosztását szabályozó döntések meghozatalában és a rendelkezésre álló eszközök célszerű felhasználásának megtervezésében.

4. Továbbra is meg kell tenni mindent azért, hogy a menza megfelelő étkezés biztosításával kulturált étkeztetést nyújtson. Meg kell teremteni a hallgatók észrevételeinek és javaslatainak hatékony képviseletére a menzabizottság működésének feltételeit.

5. További lépéseket kell tenni a széles hallgatói rétegeket megmozgató közművelődési tevékenység megteremtésére. Törekedni kell olyan művelődési formák kialakítására, amelyek elsősorban az egyetem hallgatóinak igényeit, érdeklődését hivatkoztatják. Ennek érdekében folyamatos intézkedéseket kell tenni az anyagi, tárgyi és személyi feltételek javítására.

6. Vizsgáltni kell és gondoskodni kell arról, hogy az ifjúság sportolási lehetőségeit — beleértve a dolgozó fiatalok sportolási lehetőségeit is — bővítsük, építve a KISZ társadalmi munka-akcióira is.

IV. AZ ŐSZI MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁK SZERVEZÉSE ÚJ RENDJÉNEK KIALAKÍTÁSA

1. Meg kell határozni az őszi munka karonkénti szervezésével kapcsolatos feladatokat, valamint a KISZ-szervezet aktív részvételének feltételeit és a kari vezetéssel való együttműködés módját a szülési munka előkészítésében és lebonyolításában.

2. Törekedni kell az eredményes munka érdekében a hallgatók számára a legkedvezőbb és legösszefőbb feltételek megteremtésére.

3. Fokozott figyelmet kell fordítani az időpontok, a konkrét feltételek és a hallgatók részvételével

kapcsolatos szabályozások időbeni ismertetésére, valamint a táborok vezetésének kijelölésére.

V. A FIATAL OKTÁTOR, DOLGOZÓK ÉLET- ÉS MUNKAKÖRÜLMÉNYEINEK JAVÍTÁSA

1. Az egyetem vezetésének szélesítenie kell a fiatal oktatók szakmai, politikai és tudományos fejlődésének lehetőségeit, és elő kell segíteni az önálló pályakezdés és a családalapítás anyagi megalapozását. Ennek érdekében az állami vezetés határozott állást foglal a felsőbb szerveknek a szükséges intézkedések megtételére. Megfelelő fórumokon szóval kell tenni a fiatal oktatók és kutatók fizetésének alacsony voltát, munkájukat anyagiakban el nem ismerését. Szorgalmazni kell egy átfogó rendezést a társadalmi aránytalanságok megszüntetésére. Megnyugtatóan rendezni kell azoknak a helyzetét is, akiknek nem az egyetem a munkáltatójuk, de munkájukat az egyetemen végzik.

2. Kiemelt fontosságú a fiatalok lakás- és óvodabölcsődei elhelyezési gondjainak megoldása. Az egyetem vezetése a lehetőségei megteremtésével és rendelkezésre álló anyagi feltételek kihasználásával járuljon hozzá a problémák megoldásához. Szervezen lakásépítési akciókat, gyors és minél nagyobb költséggel támogassa az építkezéseket, segítse a minőségi cserék lebonyolítását.

3. Törekedni kell élő tudományos közélet megteremtésére az egyetemen. Megfelelő szinten biztosítani kell a hivatás gyakorlásához szükséges feltételeket (naprakész hazai információk, hazai és külföldi kutatási eredmények gyors megismerhetősége, eszmecsere).

4. A fiatal oktatók és dolgozók szakmai továbbfejlesztése érdekében szorgalmazni kell a külföldi ösztöndíjak, tanulmányutak lehetőségeinek kiszélesítését. Ésszerű és koncentrált kiutazások során bővíteni kell nemzetközi kapcsolatainkat, a szocialista és nem szocialista országok egyetemével egyaránt.

5. Folyamatosan törődni kell a nem oktató fiatalok munkakörülményeinek javításával. Elő kell segíteni szakmai és politikai továbbfejlődésüket.

6. Az egyetem állami és társadalmi vezetése segítse elő szocialista bírálatok alakítását a gazdasági igazságtétel és a könyvtár területén.

Az intézkedési tervben feltüntetett feladatokat napirenden tartásáról az ifjúsági bizottság éves munkatervében kell gondoskodni.

Budapest, 1981. november 3.

Az államvizsga és a diplomaosztó között

Utólagra vettük fel a minden praktikumot nélkülöző öltönyt, a kabalából négy éven át megőrzött nyakkenőt, s nekivágtunk. A kollégiumból érkezők nem néztek a kocsik rendszámára, én azon szurkoltam, hogy a 47-es nem kapjon pirosat a Kálvín tőről a Dimitrov tér felé haladva, mert akkor megbukom.

Államvizsga. Ősszel. Ha csak egyetlen tanácsot adhatnék az egyetemi évek elé, az az volna, hogy nyáron védjétek. Főleg az izgalmtól menekültek meg, s időben is jól jártok, ha idejében lezárjátok egyetemi tanulmányaitokat. Az elhúzás semmilyen előnyt nem jelent.

Az első évfolyamokon kidolgozott kabalarendszerünk megszokássá került, végül héjai is gyorsuló ütemben hullottak le rólunk. Most itt állunk tisztán, hej, a csalfa kabalák csak nehezebbé tennék az eligazodást. Jobb tudni: egyedül állunk, csupán magunkban bízhatunk az egyetem után.

Akár mennyi idővel rendelkezünk a felkészülésre, a vizsgaanyag átészésével sem

végeztünk. Alig ment a tanulás. Nem is nagyon éreztük szükségességét. Azt viszont már sejtjük, hogy milyen erőfeszítéseket kíván az esti és levelező tagozatos hallgatóktól a munka utáni tanulás.

Volt valami színpadias ebben a vizsgában. Mindenki szerepet játszott. Régi önmagát. Kapcsolatunk a vizsgatáttal sem tanár-diák viszony volt, már nem vagyunk diákok. Kolléga felelt egymásik kollégának. Pár percig izgultunk, de elejtől sejtettük, vesztenevalónk nincs. A négy év során már eleget értékelték bennünket. Államvizsgán buktatni — az addigi valamennyi vizsgától képviseelő oktatóknak sem dicsőség. Ekkor már minék? Úgy éreztük, hogy a jegyeket előre eldöntötték. Pedig nem volt olyan közöttünk, akit egy-egy jó kérdésnek ne lehetett volna kiszámolni!

A diákélet ma már — csak pár hónap távlatából is — annyira megfoghatatlan, értelmetlen számunkra. Nem volt pénzünk, de mennyire egyszerűbb gondok foglalkoztattak bennünket!

Mégis hiányunk egymás-

nak. Gyűjtögetjük a Pesten maradtak telefonszámát és esetenként a telexel is próbálkozunk szerte az országban.

Az államvizsgán ebből sajnos eléggé leviszágunk. Az eredményhirdetés után mindenki szétszéledt. Nem lehet, hogy ilyen hamar feleslegessé váljunk egymás számára!

Soha nem voltunk még ennyire magunkra utaltak. Nem a munkahely közösségében igyekeztünk eltölteni első sorban szabadidőnket, hiszen azokban eltérő korosztályok keverednek, hanem társra vagyunk.

Azoknak a legegyszerűbb, akik az egyetemen megtalálták párjukat. Annyi a közös élményük, hogy évekig van miből táplálniuk belső tüzüket.

A diplomaosztó ünnepség van már csak hátra. Erre ismét hétköznapi kerül sor, munkaidőben. Ez is jelez valamit az egyetem világról. — Az is különös, hogy másfél hónapja végeztünk az államvizsgával és még nincs kezünkben az oklevél. Nem baj, fő, hogy nyugalmunkat sose veszítjük el. Távolból írok.

Teknős Miklós felvétele

Köszöntünk, Hamlet-király!

Bármennyire is megosztottak közöttünk a vélemények a győri Hamlet-előadásról, abban mindannyian egyetértünk, hogy Cserhalmi György A MI HAMLETÜNK.

Sokan láttuk a tv-ben nemrég vetített BBC-Hamletet. Derek Jacobi egy túlzékony, szerencsétlen dán királyfit játszott, akít csupán gyenge fizikai és lelki adottságai akadályoznak meg az azonnali Tübben. Többen emlékeznek Huszti Péter alakítására is. Egyikük szerepfogása sem a mi világunk Cserhalmié IGEN...

Az O HAMLETJE azért jogatja a bosszút, mert kételeyi vannak a szellem „valódisága” feől. Tamáskodik: a bizonyítást keresi. Ugyanakkor azt reméli: nem igaz a Szellem története. Elsősorban anyja miatt reménykedik ebben, nem azért, hogy esküje alól felmenthesse magát! Elkeseríti az Egérfogó-játék eredménye: „O, édes Horatium! Most már tízezer forintot / mernék tenni a szellem szavára”. Ezután már csak anyja iránti szeretete késlelteti megmondott cselekedetét. Nemcsak „minden alakalom”, ő is vádolja magát emiatt: „Az valódi nagy, / Ki fel nem indul, ha nagy oka nincs; / De szalmaszálért is küzd nagy-szerűen, / Midőn becsület, ami fennforog.” Laertes kihívását virtusból fogadja el, nem ahogy mondja, a király kedvére. Utolsó erejével anyját próbálja menteni ölében, és megöli apja gyilkosát.

Barátságos Horatioval (Bán János) cinkos, játékos. Bo-

londdá tesznek mindenkit. Feltétlenül tisztelik, szeretik és féltik egymást. Keserűen szerelmes, mert tudja: Ophelia inkább hallgat „gaz, locska, balgatag” apjára, mint saját érzelmeire.

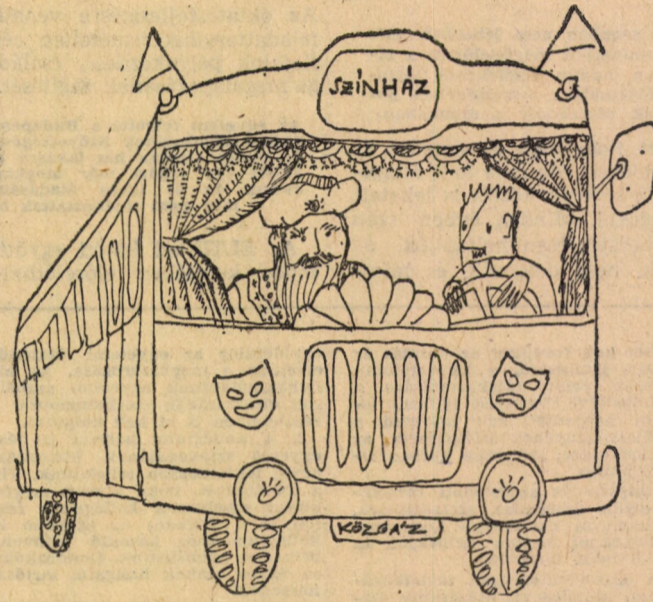
Es NEM KÉRDÉS számára: élet vagy halál? A híres monológ első sorait kitépett, eldobott könyvlapok summázataként mondja. O ÉLNI akar, de becsületesen és nemes szívvel. Márpedig „becsületos lenni, ahogy most jár a világ, annyi, mint egynek kétezerből lenni kiszemelve”. És nem magában tépelődik! Nekünk szegezi véleményét, HOZZÁNK beszél: „Mert ki viselne a kor gúny-csapását... / Ha nyugalomba küldhetné magát / Egy pusztá törrel? — Ki hordaná e terheket...?”

Beszél... DE HOGYAN?! Értelemmel, tisztán és SZUGGESZTÍVEN. Suttogására felébred mindenki, aki az öt nélkülözhetetlen jelenet alatt elalszik. Annyira kirí a többiek közül. TERMÉSZETES, mégis fegyelmzett beszédével és mozgásával, hogy sokszor egy-személyes színházzá alakul az előadás — hiába vannak körülötte akár ötven még. Rajta kívül csak Bán János, Sipka László (az első színész, a színész király), Szolnoki Tibor (Guilkenstern) és Forgács Kálmán (az idősebb hírszó) vannak figyelmet vonzóan a színpadon.

Köszöntünk hát Hamlet-király... „Nem hiszünk, ne hidd”, csak mindegyikünk „örül, hogy lát ma itt...”

Muraközi Anna

Kul - túra
Kisfaludy Színház, Győr
W. Shakespeare: Hamlet
Esterházy P.: Spionjáték

Közlemény

A győri Kisfaludy Színház igazgatója, Pétervári István panaszunkra megígérte, hogy Bohumil Hrabal „Bambini di Prága” című darabjára (rendező Szikora János, főszereplők Bajcsay Mária, Bán János, Vallai Péter) február végére nem két nappal, hanem két héttel az előadás előtt küldik majd számunkra a már most megrendelt jegyeket, amelyek között nemhogy 90, de egyetlen pótjegy sem lesz.

A szervezők

Esterházy rögtönzés

Spionjáték

Utak! különösképpen metszik egymást. Szétfálnak, futnak egymás mellett, szembe-fordulnak, végleg elválnak vagy újra találkoznak. Szavak szállnak, igaz és hazug szavak². De az írás megmarad, az igaz írás és a hamis is. Emlékek, elbeszélések, közzösen megélt sztorik: a történelem legegyszerűsége. Hányas vagy³?

Spicvas reptül, mint egy lassú madár; „Srácok, hát spicci volnék magam is.”

Ember-utak futnak. Barikádok emelkednek, és olyankor a barikádnak valamelyik oldalára oda kell állni. Nem jó, de muszáj. És végül is az egész olyan sablonos.⁵ Barikádok emelkednek és süllyednek el, alkotások mennek tönkre, minden kezdődik előlről, hogy újra szétrobbanjon. Közben vég folyik, sok vér. A vér pedig folyton-folyvást piros, ne feledjük, a piros vér is piros, de a kék-vér is.

Kis ország vagyunk,⁶ kis tavakkal, kis hegyekkel. De be-szűgni azt tudunk. A nagy víz-választó előtt is, után is dere-

kasan megálltuk a helyünket. Túlélésben világbajnokok vagyunk.⁷ Volt aki itt is, ott is bőrtömben volt és kihallgat-ták, volt aki mindkétyszer bőrtömben⁸ volt, kihallgatott. Fantáziánkra hagyatkozhatunk bátran, különböző groteszk és abszurd helyzetek kigondolásában.

Hal.⁹ Hall. Hallgat. Kihall-gat.¹⁰

A kihallgatás érdekes. A szellemi és fizikai munka minden szépségét magában rejtji. Nem holmi kisasszonyos kényeskedő, kézre-körömrre óvatosan ügyelő feladat, afféle Mancika-munka,¹¹ nem, hanem kemény és férfias küzdelem, kifinomult technikai és lélektani eszközökkel. Persze iskolában ez sem tanítható, érzék és fóként tapasztalat, rutin dolga. Túrelmet, ötletesség-et, koncentráció készséget, jó állóképességet és nem utolsósorban színészi érzéket követel. Talán egyetlen unalmas van benne, bár két egyforma kihallgatott nincsen, legfeljebb típusok, úgymint: megijesztett,

haláltmegvető, meggyőződéses, ártatlan, érzélgős, tudatos¹² (esetleg szakmabeli) stb. A végén azonban mindig, mindenképp vall és ez egy kicsit elrontja az egészet, mint a moziban, ha a dühös jegyzetkedő borralvaló hiányában megsúgja, ki a gyilkos. A másik eset, ha a páci-

ens meghal,¹³ de az ugyan-olyan lehangozó.

Ne vessük meg a spiont. Gyarló ő, miként mi vagyunk, és miként mindenki az. Tanuljunk tőle, mert többet tud ő rólunk, mint mi saját ma-gunkról.¹⁴

Jegyzetek

1. Karinyth úr utálkozással vegyes érdeklődéssel figyelte a lát-szólag és nélkül a ruhátáros, a véces néni. „Nézzék csak meg az első darabot!” Szegény Shakespeare úr a föld mélyén, haló poraiban. Mit is érezhetett? Az ifjú és vitriolos tollú kritikus hű komajdja a szűhetlen útra kerekedett, előnyben részesítve a Vaskakas nevű pincét a második felvonásnál.
2. A szűnet, ezáltal darabközli.
3. Esterházy úr (grófi ág, nem hercegi; saját bevallása szerint családja egyetlen hímtagja, de már ez sem igaz: van neki fia is) a kezét (kis virágkezet, amivel máskor a tollat tartja) elégedetten összedörzsölte. Azért jól kifundálta ő: az átúlépés csejt a középhátvéd rettentésen megetté, igen ez a jó szó rá: megetté, utána a kapust elfektetni egy lövésessel, és máris gól. „Mellesleg barátom, öszintén szöveva jöless az az ajnározás, valóságos kényeztetés.” E. P. egy este-re célzolt.
4. „Hol voltakot?” Mire lett mondva, hogy koszmában, mire lett kérdezve, hogy miért, talán nem tetszett a Hamlet? De nem áám!
5. Az eset, amire E. a regényíró és futballista célzolt, a követ-kező volt: Az emberek félbehagyták a beszélgetést, megfordultak, arcuk az áhiattól átszellemültté vált, ujjal mutattak E-re és így szólottak: A grammatikai tér ő.
6. Vallai úrnak előző este premierje volt, úgyhogy egy kicsi-nyég fáradtan indult munkába, de megnyugtatta magát: Thália fel-szentelt papja volnék, vagy mi a szösz. „Mellesleg barátom, Vallai úr kitérő szösz.”
7. Nagyvonalú hatalom eszköze a Spion Savanyú cukrot, de-zodort öszlozat. Közben persze fülel, figyel, ránézésre kiszúrja páci-ensét, szakterületének alanyait, a kézőket. A Spion ugyanis szép. Kihallgatásbeli szerepe is ezáltal determinált. Nem pofozóember.
8. Vallai úr, a színész is szép: O sem pofozóember.
9. Azaz tizenkettedik jegyzet, melyben másfél liter tömény (Ha-vanna rum elit csomagolásban) szerepel, plusz kilenven ifjú köz-gazdász hallgató, amint ide-oda szaladgál összeverődve a holdfényes Győrött, végül többszöri szavazás után lemond az estvéli beszélge-tésről Szikorával és Bán Jánossal. A sok tül-tül közben azért érde-mes lett volna (ez a lett volna mindig a kegyetlen bevégzettséget hordja magában), szóval nem ártott volna figyelel a Szikora, vagy a Bán János arcát.
10. Számú jegyzet bizonyos számmisztikai okokból kimarad.
11. A dolgok végeztével, sőt végezte után megindul az emésztés. — Neked mit adott a darab, Malacka? — Nekem nem sokat. E nekem. Micimackó? — Az én botom elbotlott, az én botom elbotlott — szól Zse-bibabá.
12. Szóra sem érdemes — Így Fülel — Várjuk meg Róbert Gidát, ő majd megmondja. Róbert Gidát várják.

Gál Róbert

„Kinek nem inge, ne vegye magára”

Gondolatok és érzések a Hamlet-előadásón

BEMUTATÓ. Széken ülnek hatszázkilencvenegyén, a lép-csökön úkszen az ország min-den részéből. Műsorfüzet nincs. Legalább azt gondolok és látok, amit akarok. A tra-gédiát azért újra elolvastam.

Furcsa zenére megy ketté a vasfüggöny. A zene körbejárja a nézőteret, ellenpontoz, sokkol. A meredek sziklafal-dísz-leten csak Horatiora, majd Hamletre lehet figyelni. Ham-letet alig hallani, rekedt, kö-hög, szinte nem áll a lábán.

Jaj, ez nem kell! — tűzijáték-szellem. Hangja valószínű-leg Cserhalmié torzítva. Ham-let sziklát mászik, lóg; fizikai-lag is megszenved a Szellem szavaiért. Nem öncélú Cser-halmi-mutatvány ez, a szöveg adja: „borzadályos szikla-csúcsra” tör fel apja hangja után. „Sorsom kiált és min-den kis inat / E testben oly rugós keményre edz.” A ki-rályfi Sorsa:

SZELLE

„...; figyelmezz arra ko-molyan, Amit beszélek.

HAMLET

Szólj, meghallani Kőteles vagyok.

SZELLE

Az, megbosszulni is, Ha meghallottad.”

Fordul a színpad. Úristen, mi ez?! Közben a Szellem hangja: „Figyelj hát, Kertem-ben alvóm — így adják elő — / S megmárt a kigyó: ily ko-holt mesével dugák be csúfra Dánországot fület... A díszlet... A dísz-let — nekem, és nem érdekel tülzöttan, hogy tervezője mi-nek szánta — egy hatalmas, fekvő, erekkel behálózott FÜL.

Ebben a FÜLBEN mindenki lesi, figyeli vagy figyelte a másikat; Hamlet és Horatio a királyt, Polonius és a király a szerelmeseit találkoztát, Rosencrantz és Guilkenstern — a király hangsúlyozott fel-kérésére — a királyfit, Polo-nius pedig Gertrúd és fia ösz-szecsapását...

Majd sorra meghalnak, töb-bé-később mindannyian a FÜLÜK miatt: (az idősb Ham-let a FÜLÉBE öntött „átkos csalmatok bélpoklos csöppjei-től”), a HALLGATÓDZÓ Polo-nius a királynak szánt ön-kéntelen döféstől. A két BE-SÜGÖT Hamlet öleti meg az angol királlyal — önvédelem-ből. „Buktijok / Önnön csúszás-mászásukból ered”. SPION-TRAGÉDIA. Laertesnek „SU-GÓ se kell, FÜLET megvesztegetni / Dögös beszéddel ap-ja vesztiről.” E beszédet va-kon, meggyőződés nélkül elhi-szi, s gyilkol — méghozzá nem becsületesen.

A fülek tragédiája.

Meglepetések, melyeket a szöveg legalábbis megenged: Hamlet — az átok alatt — megerőszkolja Opheliát: „Jól laktam már vele; az őritett meg”. A két besúgó szabály-kerü kinvallatással rugdossa ki Hamletből Polonius holt-tetének helyét. Az Egérfogó-jelenet vége felé a királynak mondja Hamlet, de mifelénk, hozzánk: „Kinek nem inge, ne vegye magára”. Így már az egész előadás EGÉRFOGÓ — nekünk.

A bemutató százsázalékos hősi teljesítmény a beteg, kál-cium-injekciókkal lábon tar-tott Cserhalmitól. Eppen ezért, mint előadás, legfeljebb har-

mincszázalékos, tehát érté-kelhetetlen. De köszöntek azért, hogy nem hiába utaztunk le.

KÖZJATEK. Sajnos több hivatásos újságíró és riporter mégis ezt az előadást értékel-te. De a későbbi kritikák is — bizonyára nem teljes a gyűj-teményem — külön elemzésre érdemesek:

Bulla Károly (Film Színház Muzsika) írásának három-ne-gyede csupán Bachmann Gábor díszletének neveltségés-tételével foglalkozik, szelle-mes hasonlatokkal csillogtatja újságírói képességeit, majd megállapítja: „S bár Cserhal-mi csakúgyan sokszínű, villód-zó, jól fölépített Hamlet-értel-mezése, mely egyben öntörvé-nyű, kitűnő színészi teljesít-mény, külön elemzésre érde-mes, e mű mégiscsak több, mint egy monodráma, néző-pukkasztó körítéssel.” Kérdé-seim: Miért nem elemzi hát Cserhalmi játékát? Mikor ol-vasta utoljára a Hamletet, hogy csak ennyire tellett?!

Mészáros Tamás (Magyar Hírlap) szerint Bódy Gábor és Szikora János rendezése „nagyképpen semmitmondó, esztétikumában zagyva, tar-talmában tökéletesen üres színkatasztrófa”.

Tarján Tamás (Népszaba-d-ság) előtt is „rejtve maradnak Bódy szándékai, elképzelései”. Kár. Azonkívül nem tud szá-molni, mert csak kettő kaszát reklamál a sürgődörben, pe-dig négy van. Cikizzen leg-alább pontosan.

Koltai Tamás (Új Tükör) „konvencionálisnak, ódivatú-nak” látja az előadást, Cser-halmiét pedig „szürke Hamlet-nek, aki lóg a színen”. Erre már nem tudok mit monda-ni...

Ha csak mint egyszerű néző adok magamra: előre elolva-som a tragédiát, de mégsem a saját elképzeléseimet kérem számon az előadástól, hanem a vélhető és felfedezhető rendezői szándék megvalósítását! Egy újságírónak ez ugyan irát-lan, de utya kötelessége!

ELŐADÁS OKTÓBER 30-ÁN. Cserhalmi egészséges. Így aztán még feltűnőbb, hogy — tisztelet a néhány kivételnek — a többiek nemcsak azért játszanak rosszul, mert rossz színészek, hanem mert szinte sztrájkolnak az előadás ellen. Honnan veszik a bátorságot ahhoz, hogy le'drassák Shakes-peare, Arany János, Bódy, Szikora és Cserhalmi György nevét? Cserhalminak pedig honnan a HITE, mellyel tül-lük függetlenül a maximum-nál is többet ad? Bán Jánost (Horatio) tudja csak igazán az ügy és maga mellé állítani: fi-zikailag és lelkileg egyedül őrá támaszkodhat, pedig éppen Bán az, aki Hamlet-vetélytársat láthatna benne. Jaj de igaz: „Dolga, kedve van mindenki-nek, amilyen, olyan.”

Műsorfüzet is van már. Méghozzá tetemes gyűjtemé-nyemben elnyerte a legártal-sabb és a legszebb címet. Másfélórás olvasmány: inter-jujú, beszélgetések a színészek-vel: idézetek az alkotók jegy-zeteiből, naplóiából. Azért arra már senki nem tud rábe-szélni, hogy díszlet: AGY. Nekem már csak FÜL marad. Dánországi FÜLE...

M. A.

Felhívás kulturális napokra

A KISZ KB és a Művelődési Minisztérium felhívással fordul az egyetemi és főiskolai KISZ-szervezetekhez, művészeti csoportokhoz, az öntevékeny művészet iránt érdeklődő oktatókhoz és hallgatókhoz, hogy készüljenek fel és vegyenek részt az egyete-mi és főiskolai kulturális na-pok 1982. évi területi és orszá-gos bemutatóin.

A helyi bemutatók (várható lejárta: 1982. február) után március 13-14-15-én rendezzük meg a területi bemutatókat. A talál-kozók résztvevői alkotásalkat, előadásalkat a művészeti ágak alábbiak szerinti bontásban mu-tathatják be: irodalmi színpadok,

színjátzó csoportok; vers- és prózamonológok; politikai, közéleti dalokat előadó kisegyüttesek és szolisták; kórusok, kamarakóru-sok, szolisták; népi zenekarok, szolisták; népdalénekesek, folk-együttesek; zenekarok, kamaraz-enekarok; néptáncosportok, szó-listák.

Az országos bemutatóra 1982. áprilisában kerül sor. A kiemel-kező teljesítményt nyújtó együt-teseket, csoportokat és egyéni szereplőket jutalomban részesít-jük.

Sikeres felkészülést, színvona-las és eredményes szereplést kí-vánunk.

Garantáljuk: nem unatkozol délután

Többszöri kísérlet után, november 2-án ismét megnyitott a délutáni klub. Hogy miért volt többszöri sikertelen kísérlet eddig, azt leginkább a cikk olvasói tudhatják (kivéve az elsősöket). A klubosok mindent elkövetnek a közönség igényeinek kielégítésére, sőt még többet is, de az igénytelenség, vagy éppen az érdektelenség, lustaság eddig többször is bukáshoz vezetett. (Igaz, hogy a klubosok sem képesek mindent megérteni, például azt, hogy miért olyan nagy megerőltetés felmászni az I. emeletre. Jóság kérdése ezek után, hogy akkor miért csinálják egyáltalán. Ennek több oka is van. Pelebaráti szeretetükön kívül. Például: Sokaknak és különösen az elsősöknek problémája, hogy nincsenek ismerőseik, nincsen jó társaságuk. Hát itt a lehetőség. A klubban bárki, bárkivel találkozhat, mindenki mindenkit megismerhet, sőt még jó társaság is kialakulhat a törzsvendégekből. November 2-ig még lehetett panaszkodni, de most már egy szót se többet!

Hamarosan beköszönt az igazi tél, és akkor elkel a meleg helyiség, különösen az órákosok lézengőknek. Itt a lehetőség! Mivel a helyiség nem túl nagy, még ha —120 fokos hideg van is kint, bent akkor is meleget csinálhat egy pár ember.

Rendkívül érdekes, színvonalas folyóirat jelenik meg Pes-

ten és vidéken, és senki nem győzi ezeket mind vásárolni. Itt a lehetőség. A délutáni klubban, szinte minden valamirevaló folyóiratot és újságot, bárki ingyenesen olvashat. Ez azért is fontos, mert a könyvtár előbb-utóbb elköltözik a Kinizsi utcába, és ha valakinek csak fél óra szabadideje van, nem érdemes oda elmennie olvasgatni, így viszont nem kell lemondania az olvasás gyönyöreiről.

Ha valakit mindez nem győzt meg, akkor még azt is elárulhatom, hogy a legkülönbözőbb játékokkal szórakozhat a betévedő és éhen sem kell halnia. Van asztali foci, sakk, go, monopoli és sok más, amiből persze a logikai játékok sem maradhatnak ki. Ha később még felmerül valamilyen különleges óhaj, esetleg azt is meg lehet valósítani. Nekifutásként azonban ez is éppen elég lesz. Büfére és zene-szolgáltatásra is lehet számítani, sőt aki jól viseli magát, még teát is kaphat.

Szóval nem akarok senkit befolyásolni, de érdemes kipróbálni. Rövidesen olyan rangra fog emelkedni (ha ti is segítetek), hogy mindenki szégyellni fogja magát, hogy nem rohant a délutáni klubba már a megnyitása hetében. Igazán kár lenne ezt megkockáztatni! Tehát vár a klub, hétfőtől péntekig, 2—6-ig, novembertől tavaszig.

Sz. A.

Kedves Madarász Barátom!

Sajnos nem ismerlek személyesen, így a sajtó nyilvánosságán keresztül vagyok kénytelen kifejezni mélyes felháborodásomat és megbántottságomat, amit a „Mi újság a Rádayban?” című cikked váltott ki bennem. Azt írod:

„Am, hogy ne menjen mégsem simán minden, egy hét múlva megérkezett 35 kambodzsi és vietnami diplomatahallgató, kiknek szobát kellett biztosítani, így 13 embert el kellett küldeni Törökbalintra, olyanokat, akik a közösségi élet alapvető morális szabályait sem tartották be, vagy csak hosszabb rábeszélés után hajlottak erre.”

Saját tudomásom szerint e 13 személy kiválasztása egy emberen múlt (aki ma már nem tagja a kollégiumi DB-nek) és ő az utóbb fellebbezéssel felvette, tehát magasabb kategóriájú egyének közül választott. Ezt maga mondta el nekem.

12 „sorstársam” nevében — akik közül bár nem ismerlek mindenkit személyesen — tiltakozom a fent idézett jelzők ellen.

Vajon ismered-e személyesen ezt a 13 embert, s ha nem, hogy mertél megalapozatlanul ilyen súlyos ítéletet mondani?

Magam is a 13 közül való vagyok. Megcáfolandó állításokat, közlöm veled: volt tavalyi szobátársaim hívták fel a figyelmemet erre a cikkre. Gondolhatod, hogy nem azért, mert ők is úgy gondolták, a közösségi élet alapvető morális szabályait képtelen voltam betartani.

Nem tudom, honnan származott az információ, de úgy gondolom, mielőtt ilyen súlyos ítéletet leír valaki, meg kell győződnie, hogy megalapozott-e az állítása vagy sem. Ennek akkor is így kell lennie, ha épp 13 meg nem nevezett emberről van szó.

Dénes

KEDVES DÉNES!

Köszönöm a leveledet, így a sajtó nyilvánosságán keresztül is. Köszönöm azért, mert felhívtad a figyelmemet egy súlyos mulasztásra, amelyet sajnos valóban elkövettem. Sőt, még hibáztam is mellé, melynek eredménye lett az a mondatom, mely tollat adott a kezembe...

Engedd meg, hogy először a mulasztásomról írjak.

Mikor a cikket írtam nem néztem utána annak, hogy miért az a 13 ember került ki Törökbalintra. Így most, utólag erről: Megkérdeztem az általad említett volt DB-szt, Rozgonyi Attilát és a következőket mondta:

A kikerülő 13 embert a fellebbezők közül választották ki olyan szempontok alapján, hogy a fellebbezők közül maradjanak benn; valamint részben a volt kollégisták, részben pedig az V. VI. kategóriások közül néhányan.

Semmi más indíték nem volt. Azt, hogy ők kerültek ki Törökbalintra egyáltalán nem büntetésnek szánták, de valakit ki kellett választani jobb kritériumok híján a fentiek alapján.

Megkért vizont arra, hogy azon kijelentésedre, miszerint erről egy ember döntött, írjam meg a 13 ember személyéről a DB és a Kollégiumi Tanács titkára dön-

tött közösen, azért ők ketten, mert csak ők voltak főn Pesten, s nem lehetett megvárni, hogy a DB többi tagja feljöjjön. Mivel akkor jónéhány ember három-négy napig nem tudott volna hoi lakni.

Ennyit a mulasztásomról, most pedig néhány szót a hibámról, azaz arról a bizonyos ominózus mondat történetéről.

Újból megnéztem a kollégiumi gyűlésről készült jegyzetemet, s a következőket, azt hiszem kicsit szegyenkezve írom. Ugyanis Péter Gyuri a 13 ember Törökbalintra kerülésének története után arról beszélt, hogy a kollégiumban renitenskedőket, rendbontókat felegyenesítőként kicserélik a kintiekre. Erről az egészről viszont annyit írtam le címszavakban, hogy 13 ember Törökbalintra, rendbontók, felegyenesítés, kicserélés. Vizont mikor írtam a cikket, a 13 embernél és a rendbontóknál már meglődt a fantáziám és megalkottam azt a bizonyos mondatot. A mondat önmagában roppant szép, csak az a baj vele, hogy nem fedti a valóságot. Ez pedig kínos.

Igy nem marad más számomra, mint valamennyitőlük elnézést kérnem, s még egyszer megköszönöm a leveled, a jövőnek tanulsággul.

Madarász György

Mit képviselünk?

- Mindent, amivel megbíztak bennünket.
- Semmit, mert semmivel nem bíztak meg.
- A képviselőfánkot, mert az jó.
- A jólétet, a többnejűséget és a lakáskérdés megoldását, mert hiába van az embernek több neje, ha nincsen rá helye.
- A munkanélküliséget, mert én speciál nem szeretek dolgozni.
- Tíz éven belül minden diáknak legyen saját kétszobás öröklakása, autója, az oktatók hozzák ágyba a reggeli. Az egyetemet két héten belül helyezzék át a Balaton mellé, két napon belül emeljék fel az ösztöndíjakat 7 ezer 8 száz forintra. És majd még gondolkozom.
- A fegyelmi büntetések közé vezessék be a pofozást, az elnadráglást. A rossz diákok zárják ketrebe, a jó diák örüljön, hogy él. A jövőben a hallgatók mély meghajlással és tekintetes uram megszólítással köszöntsek oktatóikat.
- Vezessék be a demokráciát az egyetemen.
- Ne vezessék be a demokráciát az egyetemen. Se!
- Az oktatók kapjanak pallosjogot, állítsák vissza az első éjszaka jogát.
- Vegyék fel a szeretőmet a tanszékre, Rúgják ki a Szabó szeretőjét.
- A felvételi követelmények között szerepeljen a szexvizsga.
- A felvételin ne szerepeljen a szexvizsga.
- A menzát nyelje el a föld. Adjának enni!
- A szexológia kórnek ne csak előadása, gyakorlata is legyen.

Hogyan képviselünk?

- Kemény, osztályharcos módjára — az ágyban.
- Az utcasarkon. Pírulósan.
- Elkötelezetten. Lekötelezetten. Kötetlenül. De semmiképpen felkötelezve!
- Mint ahogy azt a képviselők kézikönyve, harmadik fejezet negyedik pontja előírja.
- Ahogy köll.
- Ugy, hogy nehogy magunkra haragítsuk Kholméni ajatolláit.
- Hogy azért bajunk ne essen.
- Fehér ingben, zöld bricsesz nadrágban — ahogy az alkalom megkívánja.

Kiegészítés: Kit képviselünk?

- A hátrányos helyzetben levő egészséges, középkorú, gyermektelen, lakással rendelkező fiatalokat.
- Józsai bácsit, mert ő mindent elintéz.
- A terhes anyákat, és a gondterhes apákat.
- Farkas Bercit...
- A Gézát semmiképpen!
- A vezetőket, mert úgyis ők döntenek.
- A beosztottakat, mert ők sohasem döntenek.
- A fiatalokat, mert mi is fiatalok vagyunk.
- Az öregeket, mert mi is öregek leszünk.
- Az oroszliant, mert az olyan bátor állat.
- Jenőt, mert ő az én barátom.

(A Jövő Mérnöke)

Saláta Passió

Kovácsné az anyakönyvi híreket böngészte az újságban. Egyszer csak összehajtja az újságot, és egykedvűen megjegyzi: „Már megint nem halt meg egyetlen ismerősünk se”.

Lyukelmélet

Lyuk ott van, ahol valami nincs.

Sajtó

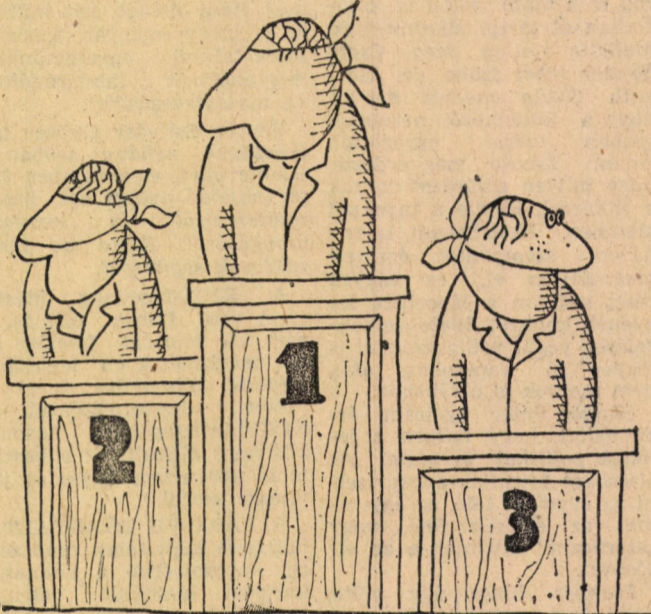
Ottó Brahms mondta: „Törölt mondatból nem lehet galiba”.

Találmány

— Legújabb találmányom a teflonos kés — mondta X. — Zsír nélkül lehet kenni vele a kenyeret.

Universitas

Tanchev Hristo

Ivanov Z. A.

Ri-Go-Ya

Ismertlen levélíróknak: Az egyetemem nem korcsma, hogy mindennap látogassa.

Jó megjelenésű, másodéves, társaság hiányában nőszülné mindennap 8—16 óráig.

Mélyművésű elsőéves golya keresi azt a golyánénit, aki őt a szárnyai alá venné. „Allatbarát” jelégére.

Nőtlen fiatalember elmenne gazdag családba valóóknak.

Az Oszdógos gumipari vállalat férfi-manókeneket keres. „Nem a derékbozság számít” jelégére.

Tógas, Dunára néző anyósomnak társaság hiányában tár-

salkodópartnert keresek „Bérgyilkos” jelégére.

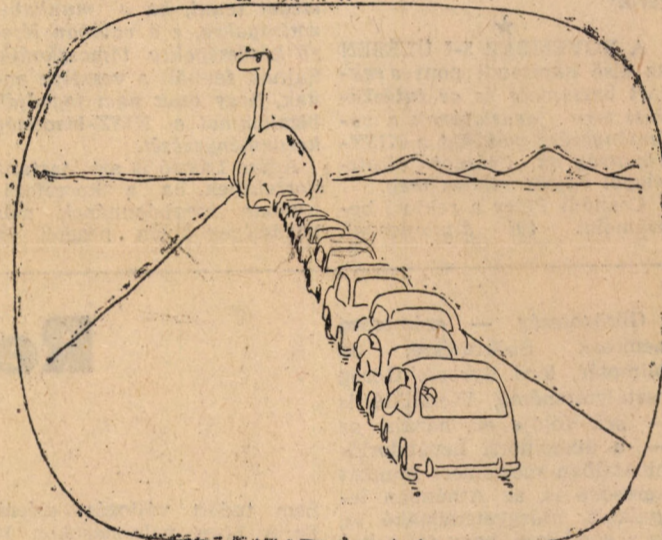
A hajóvonták mára hirdetett találkozója betegség miatt elmarad.

Szoc. segélyosztása előtt: — Te elhozad a szegénység bizonyítványodat? — A hétszentségit lent felejtettem a kocsiban.

Két gésa utazik a Tokaj-expresszen. Az egyik Gárdonyi Gésa, a másik Jókai Mór...

Lófarkas kislány keresi hasonló adottságú egyetemista ismeretségét. Imperia! jelégére a kiadóba.

Az EÜMÜKÜ központi lapjából

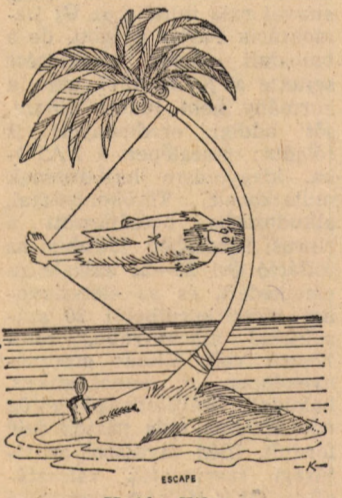

Jiranev Vladimir

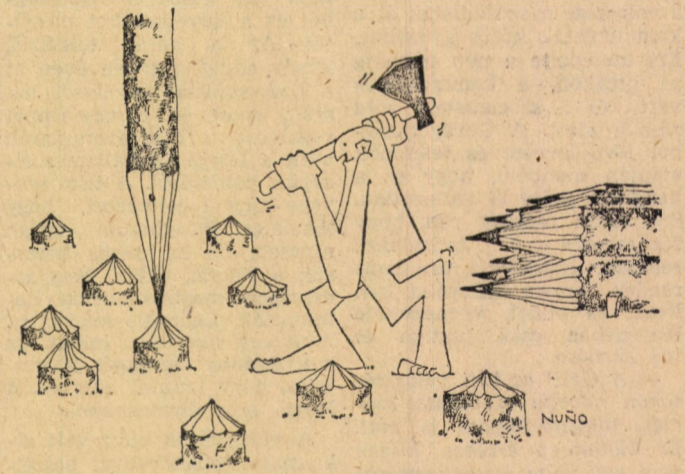
Tilos a csók!

Egy újsághír bántotta a szemem nemrégiben. Arról szólt, hogy a FIFA fontolára veszi azt, hogy a jövőben csókolózkodhatnak a labdarúgók a pályán — gól után. Az igazság az, hogy egy pillanatra elált a lélegzetem, amikor elolvastam; hogy a szövetség tül „férfiatlannak” tartja az öröm-ilyetén megnyilvánulásait: Vajon mit szólnak ehhez az emancipáció erős akarátú védelmezői, meg a Férfiak Világszövetsége. Ki tudja? Az biztos, hogy furcsa lenne mindez, ha ezzel egyidejűleg nem tiltanák be a koncerteken az örvéngést, a színházakban a tapsolást, az emberek közti kapcsolatokban a mosolyt. Vagy erről még nem gondolkodott a Tisztelt Szövetség? Vagy arról, hogy tül „férfiatlan” egy kerek bórdarab után rohagálni egy katlanban, miközben a mezőgazdaságban nagy a munkaerőhiány?

Universitas

Kaján Tibor

Nono Manuel: Perspektiva

Tíz arany szabály a vizsgapánik kedvelői számára

1. Néha az az ember benyomása, a diákok örömeiket lelik abban, hogy a vizsgák előtt teljesen kijönnek a sodrúkból, keresik az idegfeszültséget, a szorongást. Meg is tesznek minden tőlük telhetőt ezek érdekében. A most következő arany szabályokat nekik szántuk. Ha tényleg megfogadják ezeket, garantáljuk, hogy vizsgafélelmüket világeskücsként ismerik majd el.
2. Teljesen minden vizsgát háromszor olyan fontosnak, mint amilyen a valóságban!
3. Almodj mindig arra, hogy a vizsgán te tudsz a legkevesebbet!
4. Beszélj róla minél részletesebben a takarítónővel, a postással, a büféssel — mindenkivel!
5. Csak azoknak higgy, akik szerint a vizsga félelmetesen nehéz!
6. Mondj el mindenkinek, hogy meg fogsz bukni, és próbáld magad is elhinni!
7. Legalább hat héttel a vizsga előtt kezdj el szenvedni pofával járkálni. Végül is idejében kell kezdeni a felkészülést.

8. A tanulást halogasd minél tovább. A vizsga előtt három nappal még van idő!
9. Vizsga előtt szívj el napi 40 cigarettát, igyál meg 8 feketét, és vegyél be idegnyugtatókat! Így kerül az ember kelő lelkiállapotha!
10. Hagyj fel megszokott, nevetésgés életmóddal! Ha eddig este 8-kor már aludni mentél, most tanuj éjjelig, vizson, ha eddig minden este 11-ig maradtál fenn, most kényszerít magad át ágyba 7-kor!
11. Vedd rá társaidat, hogy minél többször és buzgón bizonyítottassák neked, hogy borzalmas helyzetbe kerülte!
12. Aki követi ezeket az előírásokat, az a legközelebbi vizsgáján előtt olyan idegborzongató izgalmakat él majd át, aminek képest a legrémesebb tv-krimi is eltorpúl.
13. Aki pedig mindezt nem elveznek annyira, olvassák el a következő fejezetet...

(Részlet WALTER F. KUGFMANN MEGTANULOK TANULNI című könyvéből.)
(A Jövő Mérnöke)

Ebédelünk?

Az egyetemen sok érdekes tárgyat tanítanak, például analízist, pg-t, termeléstechnikát és egyebeket, csak éppen azt nem tanítják, hogy hogyan lehet székhez jutni az étteremben. Pedig hiába tudjuk, hogy 1 juh = 2 balta, még ha 5 is van belőle az éppen étkező páciens akkor sem fogja átadni a helyét, legfeljebb, ha belevágjuk az egyiket. Ez azonban nem tartozik a leghumánusabb megoldások közé, bár gyorsan meghozza a kívánt eredményt... Továbbá hiába ismerjük a deriválás rejtelmét, ahogy az e' deriváltja e' marad, úgy a széken ülő diák is széken ülő diák marad, legfeljebb egyre inkább jóllakik, de szabad szék ettől még nem lesz pillanatok alatt. Így hát át kell térni a zord gyakorlatra a szebbnél szebb absztraktk elképzelések helyett és konkrét munkával el kell tá-

volítani a felesleges ügyfeleket. Itt már pusztán a fizikai erő vagy a lenyűgöző szépség dominál, a józan ész teljesen háttérbe szorul. Van persze ügyeskedő itt is, mint mindenütt, de ezúttal még az is ráfázhat. Hiába foglale már megérkezésekor nagy ravaszul széket magának, azaz, hogy ráteszi a táskáját, mire a hosszan kigyózó sor végére jut, már ketten is ebédelték azon a helyen és most éppen a harmadik viszi el egy negyedik asztalhoz a széket, hátrahagyva az asztalon és környékén az ügyeskedő holmiját. Ezek után következik az igazi tortúra: egy, esetleg két lábom állva, különlegesen jó helyzetben még egyik kézzel támaszkodva két-rét görnyedve el lehet fo-

gyasztani az addigra már teljesen kihűlt ebédet (ami lehet, hogy valójában már új korában sem volt meleg).

Az éttermi küzdelmekhez még hozzátartozik a sor, állandó rendkívül „dinamikus” alakulása is. Ez az úgynevezett sor hol itt, hol ott vastagodik meg vagy szűkül össze, hol az elején, hol a végén csapnak magasra a kedélyek, és zúdul fel a korgó kórus, és egyáltalán nem biztos, hogy ki korán érkezik, hamarabb jut ebédhez. Ez teljes mértékben a sors kiszámíthatatlan szeszélyén, avagy a későnjövő pimaszságán múlik.

A jegyzeterekről és seftelőről elég annyit tudni, hogy mikor, mennyit és mennyi jegyet adnak. A többi már igazán mellékes.

Végeztül sok üres széket és minél olcsóbb jegyet kívánok mindenkinek. Sz. A.

ROZGHADASI

A Marx Károly
Közgazdaságtudományi Egyetem
lapja
Felkészítő szerkesztő:
FARKASINSZKYVNE HALAY EDIT
Szerkesztőség:
1093 Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 174-548
Kiadó: Hirlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.
Félelős kiadó:
TILL IMRE
igazgató
81-3056, Szikra Lapnyomda,
Budapest
Felelős vezető:
CSUNDES ZOLTÁN
vezérigazgató